

„Prinášame kvalitné a relevantné informácie
užitočné pre spoločnosť.“

Štatistický úrad Slovenskej republiky
Lamačská cesta 3/C, 840 05 Bratislava 45
www.statistics.sk

Výročná správa ku konsolidovanej účtovnej závierke

Štatistického úradu SR
za rok 2022

OBSAH

1. Slovo na úvod	4
2. Identifikácia organizácie	7
3. Vyhodnotenie stratégie 2018 – 2022	11
4. Ľudské zdroje	15
4.1 Personalistika	16
4.2 Vzdelávanie	20
4.3 Sociálna starostlivosť	23
5. Dosiahnuté výsledky v oblasti metodiky, registrov a koordinácie Národného štatistického systému	25
5.1 Metodika	26
5.2 Registre	28
5.3 Národný štatistický systém	30
6. Makroekonomické štatistiky – ich vývoj a dosiahnuté výsledky	33
7. Podnikové štatistiky	37
7.1 Podnikové štatistiky – smerovanie a vývoj	38
7.2 Štatistika priemyslu	40
7.3 Štatistika stavebníctva, obchodu a služieb	40
7.4 Prierezové štatistiky	41
7.5 Štatistika poľnohospodárstva	43
7.6 Cenová štatistika	44
8. Sociálne štatistiky a demografia	47
8.1 Demografická štatistika	48
8.2 Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021	50
8.3 Ukazovatele štatistiky práce a vzdelávania	52
8.4 Životná úroveň obyvateľstva	53
9. Volebná štatistika	55
10. Orientujeme sa na používateľa štatistických informácií	61
10.1 Produktové portfólio, jeho diseminácia a komunikácia	62
10.2 Marketingové aktivity Štatistického úradu SR	64
10.3 Spokojnosť zákazníkov	66
11. Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky	69
12. Informačné systémy a informačno-komunikačné technológie	75
13. Medzinárodné vzťahy	79
14. Systém manažérstva kvality	85
15. Finančné výsledky	89
16. Priority na rok 2023	99
17. Kontakty	107

1. Slovo na úvod

Vážené dámy a páni,

rok 2022 bol ďalším rokom v znamení globálnych turbulencií. Vplyvy vojny na Ukrajine, energetickej krízy, inflácie a doznievania pandémie COVID-19 sa výrazne dotkli ako celej Európy, tak Slovenskej republiky. Turbulentné obdobie podčiarklo význam objektívnych štatistických informácií, o ktoré môžu opierať svoje rozhodnutia orgány štátnej správy, samosprávy, firmy, subjekty podnikateľskej sféry, neziskový sektor, inštitúcie, organizácie alebo občania.

Napriek zvýšeným nárokom na štatistický úrad sme zabezpečili všetky dlhodobé aj novo zadefinované štatistické výstupy pre Eurostat, medzinárodné organizácie, štátne organizácie a verejnosť. Sústredili sme sa na kvalitné a rýchle výstupy v oblasti podnikových štatistík a národných účtov. Vybrané štatistické ukazovatele sme porovnávali nielen medziročne, ale aj s obdobím pred pandemiou. V dôsledku rastúcej inflácie sme osobitnú pozornosť venovali rozširovaniu a prehľadneniu výstupov k cenovým štatistikám.

Celkovo sme **národným alebo medzinárodným organizáciám** poskytli **viac ako 550 produktov**, zverejnili 47 publikácií, viac ako 400 informatívnych či tlačových správ a 1500 aktualizovaných dátových kociek verejnej databázy DATAcube. Portál www.statistics.sk navštívilo 1,7 milióna návštevníkov.

Veľkú výzvu roka 2022 predstavovali takzvané spojené voľby, teda voľby do orgánov samosprávy obcí a voľby do orgánov samosprávnych krajov. Prvýkrát v histórii štatistický úrad súbežne spracoval výsledky hlasovania dvoch typov volieb s odlišnou infraštruktúrou spracovania. Zároveň legislatíva určila novú povinnosť spracovať všetky zápisnice s výsledkami výlučne elektronickou cestou. Vďaka nasadeniu aj našich kolegov predbežné výsledky v takmer troch tisícoch miest či obcí a ôsmich samosprávnych krajoch boli spracované v oveľa kratšom čase ako v minulosti.

Pokračovali sme v zverejňovaní rozšírených údajov v rámci veľkého projektu **Sčítanie obyvateľov, domov a bytov**. Dáta sme sprístupňovali v inovatívnych formách s vysokou pridanou hodnotou cez multidimenziálne tabuľ-

ky, ktoré umožňujú vytvárať kombinácie a dimenzie obsahu cez regionálnu až po lokálnu úroveň. Geopriestorové údaje sme zverejňovali aj prostredníctvom interaktívnych tematických máp.

Kľúčovou témou nášho **predsedníctva vo Vyšehradskej skupine (V4) v oblasti štatistiky, ktoré prebieha od júla 2022**, sa stali inovácie. V rámci predsedníctva sme naše aktivity zamerali na zdieľanie informácií, širšiu výmenu skúseností v zavádzaní nových postupov či v oblasti metodických vylepšení produkcie štatistických dát.

Napriek rastúcim nárokom na objem a kvalitu štatistických informácií na strane výstupov sme znižovali záťaž podnikateľských subjektov. Pozitívnou zmenou najmä pre malé podniky bola inovácia algoritmov pre ich zaradovanie do zisťovaní. V praxi sa zredukovala situácia, keď bol malý podnikateľský subjekt vyvolaný dodať údaje do viacerých výberových zisťovaní za jeden rok. Táto zmena bude zavedená v roku 2023. Po prvotných analýzach pri optimistickom scenári očakávame, že vo vybraných oblastiach by mohol klesnúť podiel malých podnikov súčasne **zaradených** do viacerých výberových zisťovaní až o 50 percent.

Napriek náročnému obdobiu sme investovali čas a energiu do nových oblastí. V roku 2022 sme sa zapojili do dvanástich projektov rozvoja štatistických údajov a **štatistickej infraštruktúry s dlhodobým cieľom znížiť administratívnu záťaž respondentov, podnikov pri štatistických zisťovaniach**. Celkovo sme počas roka boli aktívni v **32** grantových projektoch spolufinancovaných zo zdrojov EÚ a Eurostatu.

Špeciálnu pozornosť sme venovali popularizácii štatistiky medzi žiakmi a študentmi. Prvýkrát sa Slovensko zapojilo do **Európskej súťaže v štatistike**, ktorá je určená pre žiakov a učiteľov stredných škôl. Ide o jedinečnú aktivitu v rámci snahy naučiť mladú generáciu správne čítať štatistické údaje, orientovať sa v nich a správne ich interpretovať. Do prvého národného kola na Slovensku sa zapojilo 85 škôl, 332 tímov a 888 študentov. Súťaž sa realizovala v spolupráci s Eurostatom, Národnou bankou Slovenska a pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Dovoľte mi poďakovať sa všetkým zamestnancom úradu za ich energiu a chuť hľadať efektívnejšie a kvalitnejšie riešenia pri zabezpečení štatistických výstupov. Som presvedčený, že práve vďaka nášmu ľudskému a odbornému kapitálu dokážeme úspešne zvládnuť všetky výzvy, ktoré nás čakajú v roku 2023. Veľké poďakovanie patrí našim spravodajským jednotkám a partnerom. Len vďaka vzájomnej spolupráci dokážeme naplňovať hlavnú úlohu nášho úradu – **poskytovať spoločnosti** kvalitnú, objektívnu a nezávislú štatistiku, na ktorej dokážeme stavať svoje rozhodnutia.

Peter Petko

predseda Štatistického úradu SR

2

Identifikácia organizácie

2. Identifikácia organizácie

Názov: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Skrátený názov: Štatistický úrad SR

Sídlo úradu:

Lamačská cesta 3/C, 840 05 Bratislava 45

Kontakt: telefón +421 2 50236 222

internet: www.statistics.sk

Forma hospodárenia: Štatistický úrad SR je rozpočtovou organizáciou štátu, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na štátny rozpočet Slovenskej republiky

Hlavné činnosti:

Štatistický úrad Slovenskej republiky¹:

- a) zostavuje program štátnych štatistických zisťovaní,
- b) určuje metodiku štátnych štatistických zisťovaní organizovaných a vykonávaných úradom, zhromažďuje a spracúva štatistické údaje,
- c) vytvára štatistické produkty a zverejňuje ich alebo umožňuje prístup k nim,
- e) zabezpečuje dostupnosť štátnej štatistiky pre používateľa,
- f) je správcom registrov zriadených podľa tohto zákona,
- g) je správcom jednotného informačného systému štátnej štatistiky,
- h) vytvára a zverejňuje štatistické klasifikácie a číselníky,
- i) podieľa sa na príprave a plnení medzinárodných zmlúv a dohôd o spolupráci, ktoré uzatvára Slovenská republika v oblasti štátnej štatistiky, a zastupuje Slovenskú republiku v medzinárodných orgánoch a organizáciách pôsobiacich v oblasti štatistiky,
- j) podieľa sa na príprave právne záväzných aktov Európskej únie a zastupuje Slovenskú republiku pred orgánmi Európskej únie v oblasti európskej štatistiky,
- k) koordinuje plnenie úloh štátnej štatistiky inými orgánmi vykonávajúcimi štátnu štatistiku najmä:
 - 1. štatistickým plánovaním a podávaním správ o plnení štatistického plánu,
 - 2. tvorbou základného metodického rámca a rámca kvality štátnej štatistiky,
 - 3. metodickým usmerňovaním iných orgánov vykonávajúcich štátnu štatistiku pri rozvoji, tvorbe a šírení štátnej štatistiky,

¹ Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov

- 4. monitorovaním kvality štátnej štatistiky a dodržiavaním základných princípov štátnej štatistiky,
 - 5. určovaním a kontrolou plnenia požiadaviek na štatistické produkty,
 - 7. vydávaním výkladových stanovísk k ustanoveniam tohto zákona, ustanoveniam všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie, ak ide o dôležité otázky alebo ak výkon úloh štátnej štatistiky nie je jednotný,
- m) navrhuje Eurostatu zaradenie iného orgánu vykonávajúceho štátnu štatistiku do zoznamu podľa osobitného predpisu,
- n) spolupracuje s
- 1. Národnou bankou Slovenska pri tvorbe európskych štatistík podľa osobitného predpisu,
 - 2. Ministerstvom financií Slovenskej republiky a Radou pre rozpočtovú zodpovednosť v oblasti hodnotenia deficitu a dlhu z dôvodu zabezpečenia hodnovernosti štatistických informácií poskytovaných Eurostatu vo vzťahu k postupu pri nadmernom deficite,
- o) kontroluje dodržiavanie povinností ustanovených týmto zákonom; pri výkone kontroly sa postupuje podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti,
- p) plní ďalšie úlohy podľa tohto zákona.
- K špecifickým činnostiam Štatistického úradu SR patrí príprava spracovania a spracovanie výsledkov volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do Európskeho parlamentu, volieb prezidenta Slovenskej republiky, ľudového hlasovania o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky, volieb do orgánov samosprávnych krajov, volieb do orgánov samosprávy obcí a hlasovania v referende², sčítanie obyvateľov, domov a bytov³ a správa registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci⁴.

2 Zákon č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

3 Zákon č. 223/2019 Z. z. o sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 44/2021 Z. z.

4 Zákon č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

3

Vyhodnotenie stratégie 2018 – 2022

3. Vyhodnotenie stratégie 2018 – 2022

V Stratégii rozvoja ŠÚ SR na roky 2018 – 2022 (ďalej len „Stratégia“), ktorá bola vedením Štatistického úradu SR schválená v auguste 2018, boli zadefinované Vízia, Poslanie a Hlavný strategický cieľ takto:

Vízia

Sme odborne nezávislá, zákaznícky orientovaná informačno-znalostná inštitúcia.

Sme spolutvorcom Európskeho štatistického systému (EŠS), koordinátorom Národného štatistického systému (NŠS) a významným tvorcom štátnej štatistiky uznávaným na národnej a medzinárodnej úrovni.

Túto pozíciu dosahujeme rozvíjaním a využívaním znalostí našich zamestnancov a partnerských spolupracujúcich organizácií, ako aj intenzívnym využívaním najnovších vedeckých poznatkov a moderných informačných a komunikačných technológií.

Poslanie

Poskytovať kvalitné a objektívne štatistické produkty a služby pri dôslednom dodržaní dôverylosti štatistických údajov a čo najmenšom zaťažovaní zainteresovaných strán pri efektívnom využívaní existujúcich zdrojov s cieľom podporiť zvyšovanie informačného a intelek-

tuálneho kapitálu zákazníkov.

Týmto spôsobom prispieť k znižovaniu rizika a zvyšovaniu efektivity v ich rozhodovacích procesoch a tak podporiť zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja a zvyšovania úrovne Slovenskej republiky ako súčasti Európskej únie.

Hlavný strategický cieľ

Systematicky zvyšovať hodnotu inštitúcie pre zainteresované strany (dôveryhodnosť inštitúcie, jej produktov a služieb; efektivita) a jej uznanie na národnej a medzinárodnej úrovni.

Hlavný strategický cieľ bol rozpísaný do ďalších strategických cieľov pre oblasti:

- hodnota inštitúcie,
- orientácia na zákazníka,
- interné procesy,
- rozvoj inštitúcie.

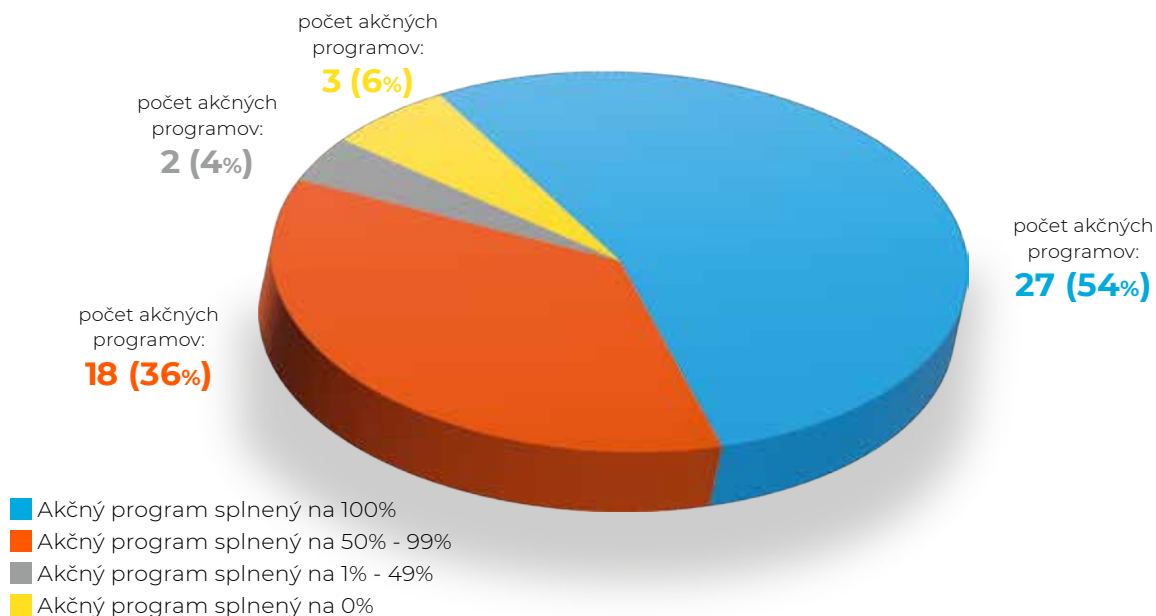
Prenos Stratégie do praxe bol zabezpečený plnením akčných programov, ktoré boli zadefinované pre uvedené oblasti.

Spolu bolo zadefinovaných 50 akčných programov. Za celé strategické obdobie do konca roka 2022 bolo na 100 % splnených 27 akčných programov, čo tvorí 54 % z celkového počtu. Na 50 % až 99 % sa nám podarilo splniť 18 akčných programov, čo je viac ako tretina zo všetkých akčných programov. Štyri percentá akčných programov boli splnené na 1 % až 49 % a šesť percent akčných programov nebolo splnených.

Plnenie akčných programov

Celkový počet akčných programov (AP): 50		
Z toho splnených na:	Počet AP	Percentuálne vyjadrenie
100 %	27	54 %
50 % – 99 %	18	36 %
1 % – 49 %	2	4 %
0 %	3	6 %

graf plnenia AP stratégie na roky 2018 – 2022

Pri analýze príčin sme dospeli k záveru, že dôvodom nízkeho naplnenia dvoch akčných programov a nesplnenia troch programov bol najmä nedostatok ľudských a finančných zdrojov.

V závere môžeme konštatovať, že definovaná vízia bola v rámci možností daných finančných a ľudských zdrojov naplnená a toto strategické obdobie tvorí dobrý základ pre definíciu novej vízie a novej stratégie rozvoja Štatistického úradu Slovenskej republiky.

4

L'udské zdroje

4.1 Personalistika

4.2 Vzdelávanie

4.3 Sociálna starostlivosť

4. Ľudské zdroje

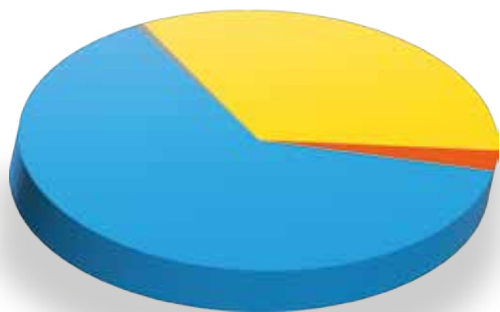
4.1 Personalistika

V štátnom rozpočte pre kapitolu Štatistický úrad SR bol pre rok 2022 stanovený limit počtu zamestnancov 782. Z uvedeného počtu bolo na plnenie špecifických úloh Sčítania obyvateľov, domov a bytov určených 24 miest. Z dôvodu nevyhnutnosti zabezpečenia implementácie a rutínnej prevádzky Jednotného informačného systému štátnej štatistiky bolo vytvorených 6 nových miest.

V roku 2022 pracovalo na Štatistickom úrade SR **743,7 zamestnancov** (priemerný evidenčný prepočítaný počet), z toho na ústredí úradu 308,2 zamestnancov a na krajských pracoviskách úradu (vrátane sekcie zberu a spracovania dát v priemysle a terénnych zisťovaní v Banskej Bystrici) 435,5 zamestnancov.

Vzdelanostnú a vekovú štruktúru zamestnancov úradu k 31. 12. 2022 znázorňujú grafy.

Vzdelanostná štruktúra

■ základné	0,0 %
■ stredné bez maturity	0,6 %
■ úplné stredné s maturitou	33,6 %
■ vysokoškolské I. stupňa	2,6 %
■ vysokoškolské II. stupňa	63,2 %

Veková štruktúra

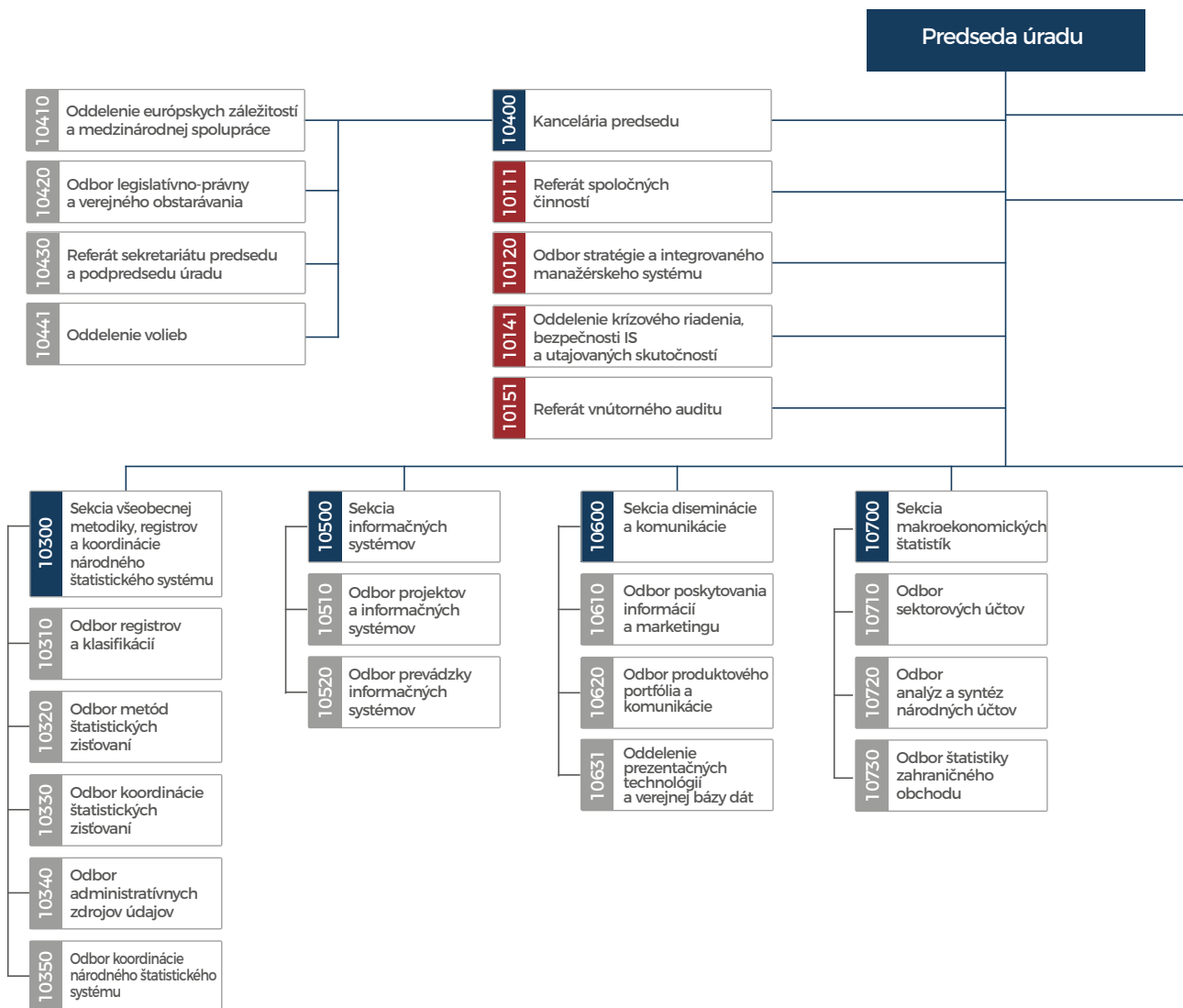

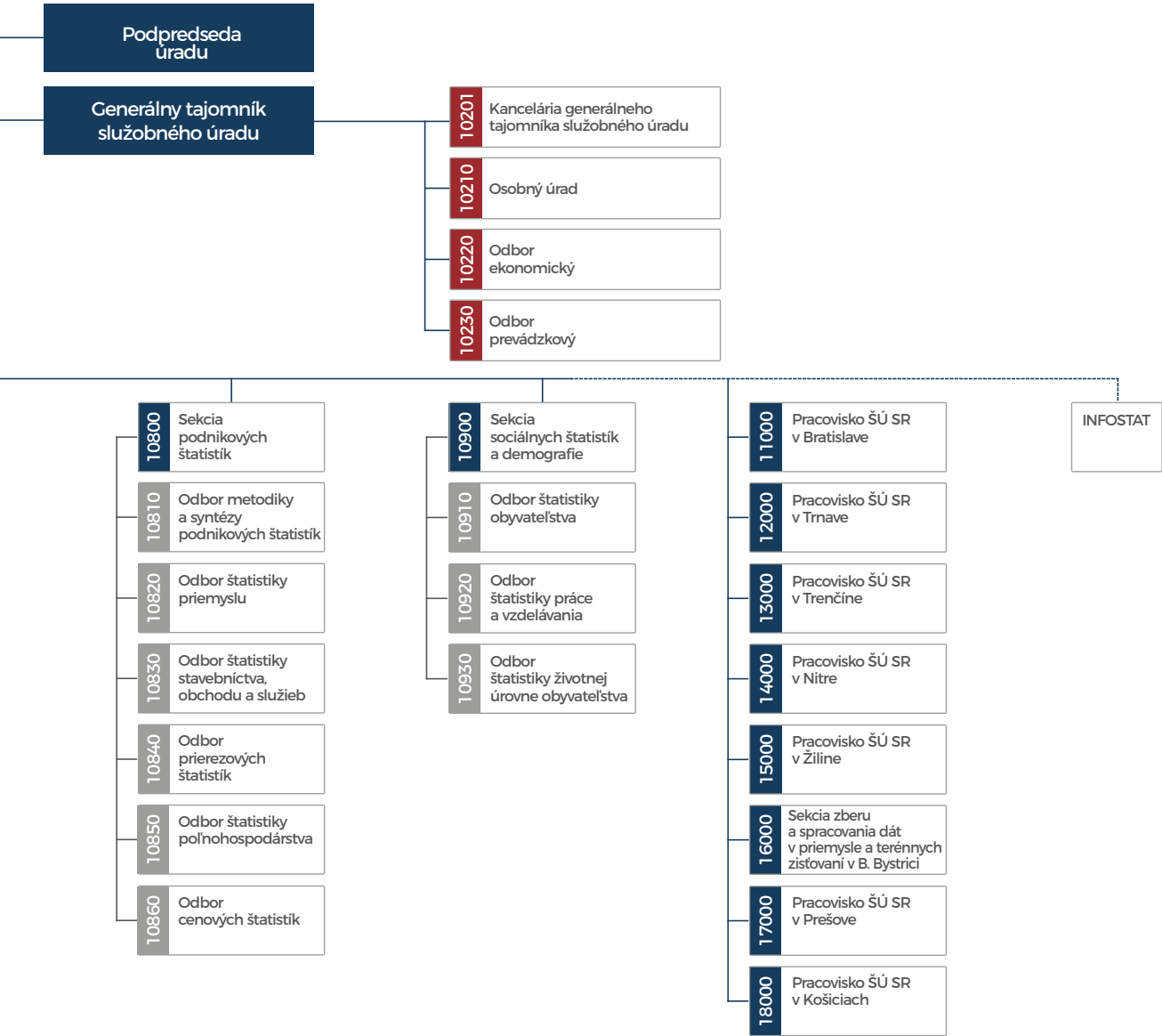
■ do 30 rokov	6,7 %
■ 31 - 40 rokov	17,4 %
■ 41 - 50 rokov	25,0 %
■ 51 - 60 rokov	31,7 %
■ nad 60 rokov	19,2 %

Na úrade pracovalo **77,6 % žien** a **22,4 % mužov**. Vo vedúcich funkciách pôsobilo 127 zamestnancov, z toho bolo 70 % žien a 30 % mužov.

Na rok 2022 mal Štatistický úrad SR k dispozícii 14 473 266 eur rozpočtových mzdových prostriedkov (v sume sú zahrnuté aj mzdové prostriedky na SODB, voľby a referendum). Za obdobie január až december 2022 vznikla potreba 14 472 668 eur, z čoho vyplýva, že limit záväzného ukazovateľa na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania za rok 2022 bol dodržaný.

4. Ľudské zdroje I 4.1 Personalistika

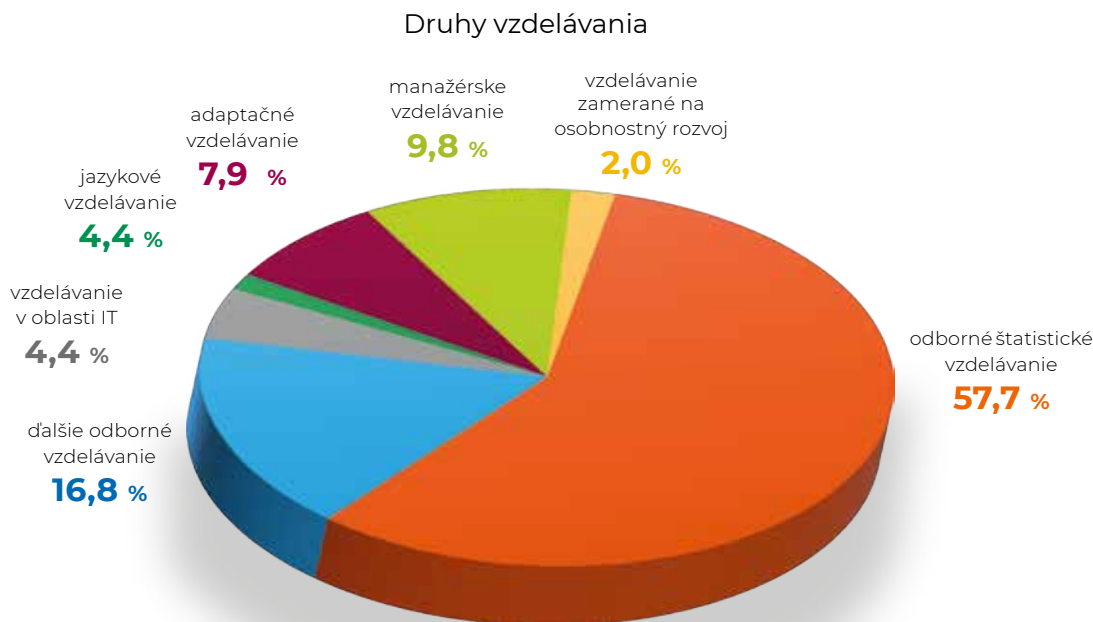

4.2 Vzdelávanie

Neoddeliteľnou súčasťou riadenia ľudských zdrojov je vzdelávanie a rozvoj zamestnancov, ktoré zohľadňuje nielen individuálne vzdelávacie potreby zamestnancov, ale aj vzdelávacie potreby organizačných útvarov. Základom vzdelávania zamestnancov úradu bol schválený **Plán vzdelávania zamestnancov Štatistického úradu SR na rok 2022**. Zamestnanci v priebehu roka absolvovali vzdelávacie podujatia v oblastiach:

- manažérskeho vzdelávania,
- vzdelávania zameraného na osobnostný rozvoj,
- odborného štatistického vzdelávania,
- ďalšieho odborného vzdelávania,
- informačných technológií,
- jazykového vzdelávania,
- adaptačného vzdelávania.

Podiel jednotlivých **druhov vzdelávania** v roku 2022 znázorňuje graf.

V prvom štvrťroku 2022 zasahovali do realizácie plánovaných vzdelávacích podujatí obmedzujúce opatrenia súvisiace s pandémiou ochorenia Covid-19. Niektoré kurzy sa realizo-

vali využívaním online webinárov a riadeným samoštúdiom tlačených materiálov alebo prehrávaním inštruktážnych videozáznamov.

Plánované vzdelávacie aktivity boli pravidelne aktualizované o ďalšie vzdelávacie podujatia, ktoré vyplynuli z potreby plnenia zákonných povinností úradu a legislatívnych zmien, najmä v oblasti účtovných postupov, kontroly, auditu, verejného obstarávania a registratúry.

V oblasti **odborného vzdelávania** boli aktivity prioritne zamerané na rozvoj individuálnych spôsobilostí zamestnancov, ktoré súvisia s **ich odbornou činnosťou a zvyšovaním profesionálnej úrovne v oblasti štatistických aktivít**.

Na 31 zahraničných vzdelávacích podujatiach sa zúčastnilo celkom 47 účastníkov z úradu. Podujatia organizovali medzinárodné organi-

zácie ako Eurostat, OSN a zahraničné štatistické úrady. Dôležitou súčasťou odborného vzdelávania boli hlavne medzinárodné kurzy v rámci programu European Statistical Training Programme.

V oblasti **jazykovej prípravy** boli realizované intenzívne tréningy anglického jazyka, ktoré boli tematicky zamerané najmä na používanie odbornej anglickej terminológie.

V roku 2022 bolo zrealizovaných **794 vzdelávacích aktivít**, ktoré mali **4 163 účastníkov**. Na účel vzdelávania v tomto roku úrad použil finančné prostriedky v celkovej výške **45 058 eur**.

4.3 Sociálna starostlivosť

V rámci sociálnej starostlivosti o zamestnancov úrad použil finančné prostriedky v celkovej výške 707 867 eur. Príspevok na stravovanie zamestnancov tvoril 591 855 eur, príspevok na dopravu do zamestnania a späť 30 280 eur, peňažné dary zamestnancom pri príležitosti životných a pracovných jubileí, odchodu do dôchodku, pri ocenení Darca krvi a v rámci sociálnej výpomoci v zložitých životných situáciách 13 350 eur, príspevok na rekreáciu 69 210 eur a príspevok na športovú činnosť dieťaťa 3 172 eur. Okrem toho počas roka 2022 úrad prispieval zamestnancom na doplnkové dôchodkové sporenie vo výške 2 % z objemu zúčtovaného platu zamestnanca.

5

Dosiahnuté výsledky v oblasti metodiky, registrov a koordinácie Národného štatistického systému

5.1 Metodika

5. 2 Registre

5. 3 Národný štatistický systém

5. Dosiahnuté výsledky v oblasti metodiky, registrov a koordinácie Národného štatistického systému

5.1 Metodika

Činnosti v oblasti všeobecnej metodiky sú zamerané hlavne na inovácie, návrh efektívnych metód pre realizáciu štatistických zisťovaní s dôrazom na štandardizáciu štatistických procesov a s cieľom znížiť záťaž respondentov, ako aj náklady na zisťovania pri zachovaní alebo zlepšovaní kvality štatistických výstupov.

Metodická podpora v oblasti **výberových zisťovaní** bola poskytovaná štandardne pre všetky výberové štatistické zisťovania. V rámci tvorby výberových súborov sa v roku 2022 inovovali existujúce algoritmy. Pri realizácii výberov sa

už zohľadňuje predošlá záťaž spravodajskej jednotky vo viacerých štatistických zisťovaniach na rozdiel od predchádzajúcich rokov, keď bola zohľadňovaná záťaž len v rámci jedného zisťovania.

Do spracovaní väčšiny výberových zisťovaní boli v roku 2022 implementované výpočty vybraných indikátorov kvality ako podklad pre hodnotenie a následné zlepšovanie štatistických procesov a ako podklad pre vypracovanie správ o kvalite štatistického procesu a produktu. Indikátory – miera odpovede (response rate), miera imputácie (imputation rate), miera nadmerného pokrytia (over-coverage rate) a výpočty variačných koeficientov kľúčových ukazovateľov sú už priamo súčasťou výstupov zo spracovaní.

V rámci metodologickej podpory v oblasti ochrany dôverných štatistických údajov bol v roku 2022 vytvorený algoritmus pre aplikáciu ochrany dôverných štatistických údajov v rozšírených výsledkoch zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov (SODB) 2021. Cieľom bolo znemožniť odhalenie citlivých údajov jednotlivých osôb. Vďaka aplikácii uvedeného algoritmu bolo možné publikovať rozšírené výsledky z SODB 2021 s vysokou úrovňou detailnosti a úplnosti

za súčasnej minimalizácie straty informačnej hodnoty údajov spôsobenej ochranou.

V roku 2022 Štatistický úrad SR opätovne evidoval zvýšený záujem o poskytnutie dôverných štatistických údajov na vedecké účely, a to najmä z oblasti sociálnych štatistík a demografie, ale aj z podnikových štatistík. Viacerí výskumníci využili možnosť pracovať v novom modernom Výskumnom dátovom centre v sídle úradu, v ktorom je možné sprístupniť požadované údaje v detailnejšej štruktúre. V zabezpečenom režime tu mohli pracovať s dôvernými mikroúdajmi, analyzovať ich a vytvárať štatistické výstupy, ktoré sú z pohľadu ochrany dôverných štatistických údajov bezpečné.

V roku 2022 pokračovali aj aktivity súvisiace s **modernizáciou cenových štatistík**, ktorá sa prioritne týka využitia transakčných údajov obchodných reťazcov, tzv. scanner data, za oblasť potravín a nealkoholických nápojov. Analyzovali sa dva základné prístupy k spracovaniu týchto údajov (statický vs dynamický) a niekoľko indexových metód (bilaterálne vs superlatívne vs

multilaterálne). Okrem toho pokračoval vývoj IT nástroja, ktorý bude slúžiť na pravidelné mesačné spracovanie údajov obchodných reťazcov na účely cenovej štatistiky.

Významnými projektmi Štatistického úradu SR, ktoré môžeme zaradiť do oblasti metodiky a ktoré sa začali riešiť v roku 2022, boli **Dynamický cenový model a Socioekonomické aspekty Big Data v oficiálnej štatistike**, ktoré sú financované prostredníctvom Európskeho fondu regionálneho rozvoja. V uvedených projektoch sa okrem implementácie inovatívnych metodických postupov využívajú nové zdroje údajov. Predpokladáme, že využívanie týchto nových zdrojov údajov v štatistickej praxi zefektívni vnútorné procesy úradu a zvýši kvalitu publikovaných cenových indexov, na druhej strane však zvýši nároky na odbornosť zamestnancov a IT infraštruktúru.

Projekt Socioekonomické aspekty Big data v oficiálnej štatistike rovnako využíva nové zdroje údajov. Je zameraný na tvorbu experimentálnej štatistiky týkajúcej sa rýchlych odhadov indexu priemyselnej produkcie (nowcasting) na základe údajov z mýtného systému Národnej diaľničnej spoločnosti a stavu dennej populácie využitím údajov mobilných telekomunikačných operátorov.

5.2 Registre

Pri **správe štatistických registrov** boli v uplynulom roku naďalej využívané všetky náležité administratívne a externé zdroje údajov (napríklad údaje Sociálnej poisťovne a Finančnej správy), ktorých metodika aplikácie v štatistických registroch bola koordinovaná s viacerými útvarmi nielen v rámci Štatistického úradu SR, ale aj s Ministerstvom financií SR (pri aplikácii európskej metodiky národných účtov ESA 2010).

Využívanie administratívnych a externých zdrojov umožnilo tiež zabezpečiť spätné generovanie ročného referenčného stavu štatistického registra organizácií, ktorý bol ako jediná referenčná databáza používaný pri kompilácii synchronizovaných štatistických údajov v oblasti podnikových štatistík.

Ku koncu roka 2022 boli ukončené práce súvisiace s riešením projektu **Konsolidácia registrov orgánov verejnej moci, organizácií, fariem a zahraničného obchodu**, čím boli vytvorené základné predpoklady na zvýšenie efektivity pri správe štatistických registrov so súčasným zabezpečením zvyšovania ich kvality. Ukončením projektových prác sa súčasne naplnil základný cieľ projektu, ktorým je zavedenie systematického manažmentu údajov na Štatistickom úrade SR a podpora princípov otvorenosti, zdieľania dát a ochrany osobných a dôverných údajov.

Významné aktivity boli vykonané v oblasti správy **Registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci** (ďalej len „RPO“).

Štatistický úrad SR predložil do medzirezortného pripomienkového konania návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o RPO“). Hlavné ciele predmetného návrhu zákona vyplývali z predchádzajúcich poznatkov a praxe pri aplikácii zákona o RPO a zo záväzku zabezpečiť správnu transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu v rozsahu ustanovení, ktoré sa majú prebrať prostredníctvom zákona o RPO.

Základným cieľom návrhu zákona bolo preto najmä:

- zvýšenie kvality údajov evidovaných v RPO a poskytovanie pravdivých a úplných údajov orgánom štátnej správy pri plnení osobitných úloh a povinností,
- odstránenie výkladových problémov pri aplikácii zákona o RPO,
- zavedenie sankčného mechanizmu, nápravných opatrení a úprava povinností povinných osôb a v osobitných prípadoch aj zapisovaných subjektov pri poskytovaní údajov do RPO,
- zabezpečenie úradnej činnosti orgánov štátnej správy vrátane technického zabezpečenia elektronickej úradnej komunikácie,
- doplnenie komplexu povinností Štatistického úradu SR poskytovať údaje o konečných užívateľoch výhod vymedzeným orgánom iných členských štátov Európskej únie.

5. Dosiahnuté výsledky v oblasti metodiky, registrov a koordinácie
Národného štatistického systému I 5.2 Registre

5.3 Národný štatistický systém

Všeobecný rámec koordinácie **Národného štatistického systému** (NŠS) bol navrhnutý v rámci riešenia projektu Reforma zberu údajov vo verejnej správe vrátane definovania hlavného cieľa: vybudovať NŠS riadený metaúdajmi a orientovaný na kvalitu štatistického procesu a produktu.

Posledná novela zákona o štátnej štatistike s účinnosťou od 1. mája 2021 posilnila postavenie Štatistického úradu SR ako koordinátora NŠS, zriadila **Koordinačnú radu pre štátnu štatistiku** (predseda jej predseda Štatistického úradu SR ako hlavný koordinátor NŠS), definovala rozsah koordinačných aktivít, precizovala pôsobnosť iných orgánov vykonávajúcich štátnu štatistiku a definovala Jednotný informačný systém štátnej štatistiky ako jeden z nástrojov štandardizácie a koordinácie.

Pre zabezpečenie koordinačnej úlohy Štatistického úradu SR bola zriadená **Centrálna koordinačná jednotka** a funkcia **hlavného štatistika NŠS**, ktorý je poverený predsedom Štatistického úradu SR zodpovednosťou za realizáciu koordinačnej úlohy v rámci NŠS. Jeho funkciu vykonáva generálny riaditeľ sekcie všeobecnej metodiky, registrov a koordinácie NŠS.

Koordinačné aktivity v roku 2022 boli prednostne zamerané na prípravu pomerne rozsiahlej dokumentácie pre tretie kolo **Peer Review** v Európskom štatistickom systéme. Okrem Štatistického úradu SR sa na Peer Review v júni 2023 zúčastnia aj tri vybrané vnút-

roštátne orgány, ktoré sú zodpovedné za rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky. Rovnako ako Štatistický úrad SR vyplňali samohodnotiaci dotazník o stave plnenia zásad Kódexu postupov v európskej štatistike.

Zoznam členov tvoriacich NŠS sa oproti roku 2021 nezmenil a v roku 2022 ho naďalej tvorilo 13 inštitúcií:

1. Štatistický úrad SR,
2. Ministerstvo dopravy SR,
3. Ministerstvo kultúry SR,
4. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,
5. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
6. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR,
7. Ministerstvo vnútra SR,
8. Ministerstvo zdravotníctva SR,
9. Ministerstvo životného prostredia SR,
10. Ministerstvo hospodárstva SR,
11. Správa štátnych hmotných rezerv SR,
12. Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb,
13. Inštitút informatiky a štatistiky (INFOSTAT).

Jedným zo základných koordinačných nástrojov v NŠS je **Program štátnych štatistických zisťovaní** (PŠŠZ). V priebehu roku 2022 Štatistický úrad SR v spolupráci s ostatnými orgánmi vykonávajúcimi štátnu štatistiku pripravil a vydal zmeny a doplnenia PŠŠZ na rok 2023 vyhláškou č. 348/2022 Z. z.

Z hľadiska posudzovania vybraných vplyvov bolo relevantné, že jedným z dôvodov aktualizácie PŠSZ bola implementácia základného princípu štátnej štatistiky, ktorým je efektívnosť vynaložených nákladov: „Náklady na tvorbu štátnej štatistiky musia byť primerané dôležitosti výsledkov a plánovanému prínosu, zdroje sa musia optimálne využívať a zaťaženie spravodajských jednotiek v najväčšej možnej miere redukovať.“

GDP

6

Makroekonomické štatistiky – ich vývoj a dosiahnuté výsledky

6. Makroekonomické štatistiky – ich vývoj a dosiahnuté výsledky

Národné účty tvoria kompatibilný účtovný rámec pre systematický a detailný popis ekonomiky, v ktorom sa zaznamenávajú všetky stupne ekonomického procesu (produkcia, tvorba a rozdelenie dôchodkov, ich použitie, akumulácia a finančné transakcie). Zostavenie národných účtov v podmienkach Slovenskej republiky sa riadi metodikou European System Accounts 2010 (ESA 2010), čo je v praxi zaužívaná skratka pre Európsky systém národných a regionálnych účtov. Rozvoj systému národných účtov v súlade s najnovšími nariadeniami a smernicami Európskej únie je jedným z hlavných cieľov v oblasti makroekonomických štatistík. Štatistika zahraničného obchodu poskytuje dôležité vstupné údaje pre konštrukciu kľúčových makroekonomických agregátov.

V oblasti systému národných účtov Štatistický úrad SR revidoval štatistické údaje na základe aktualizovaných informácií z rôznych zdrojov údajov, ako aj metodických spresnení v kontexte zaznamenania produkcie, medzispotreby a hrubej pridanej hodnoty. Výsledkom tejto revízie je zlepšenie kvality a dostupnosť revidovaných údajov v skorších termínoch pre interných aj externých používateľov.

V rámci jarnej a jesennej notifikácie údajov pre Postup pri nadmernom deficite (notifikácia EDP) boli do Eurostatu v riadnych termínoch zaslané dáta v notifikačných tabuľkách vráta-

ne EDP dotazníka a ďalších požadovaných informácií pre hodnotenie kvality fiškálnych dát Slovenskej republiky. Pre prípravu rozpočtu EÚ sa od členských krajín požadujú údaje o DPH a údaje o hrubom národnom dôchodku. Údaje o DPH poskytuje Ministerstvo financií SR, pričom sekcia makroekonomických štatistík štandardne pripravuje vstupný podklad vo forme údajov o kompenzáciách za malé, od DPH oslobodené firmy a údajov o váženej priemernej sadzbe DPH (WAR). V riadnom septembrovom termíne boli do Eurostatu zaslané údaje o hrubom národnom dôchodku (HND) spolu s popisom zmien a doplnení metodických postupov pri zostavovaní HDP/HND. Na základe údajov o HND sa podľa kľúča stanoveného európskym nariadením vypočíta pre každý členský štát jeho príspevok do rozpočtu EÚ.

Okrem úloh, ktoré sa priamo viažu k rutinným prácam podľa jednotlivých štatistických tém, pracovníci na úseku národných účtov v rámci spolupráce s odborom cenových štatistík pokračovali v prácach na projekte s tematikou parity kúpnej sily. Zároveň prebiehali práce na projektoch zameraných na zlepšenie kvality národných účtov, zostavenie produktivity práce a zabezpečenie implementácie európskeho nariadenia o podnikových štatistikách v kontexte štatistického obchodu s tovarmi.

V priebehu roka 2022 sa uskutočnilo niekoľko pracovných stretnutí s kolegami z Národnej banky Slovenska a Ministerstva financií SR. Vzájomné diskusie sa zamerali na problematiku metodického zaznamenávania jednotlivých transakcií finančných a nefinančných účtov.

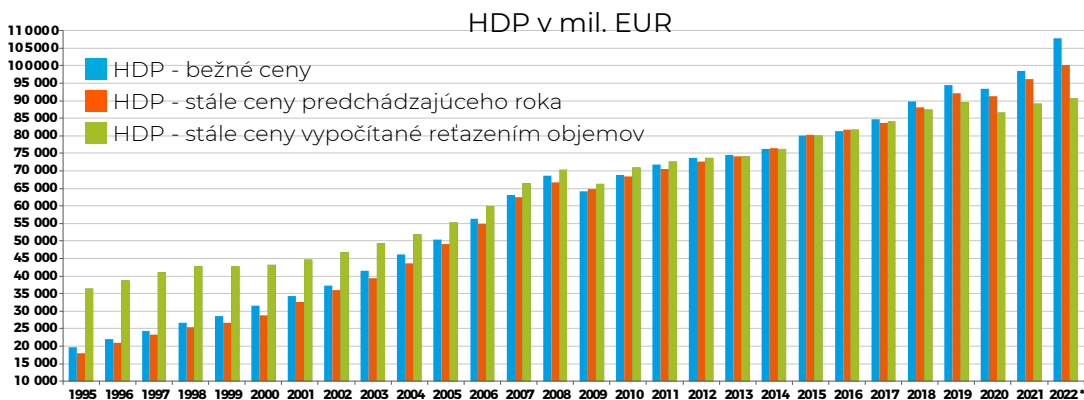
Vzhľadom na aktualizáciu medzinárodne platných metodík v oblasti národných účtov, medzinárodne platných klasifikácií, ktoré sa pri zostavovaní národných účtov využívajú, je metodická činnosť v kontexte písomného posudzovania navrhovaných riešení mimoriadne dôležitá a zároveň náročná na ľudské zdroje a tiež tacitné znalosti expertov národných účtov.

Údaje **štatistiky zahraničného obchodu** a ich aktualizácie boli v roku 2022 poskytované mesačne, v súlade so stanovenými termínmi.

Odbor štatistiky zahraničného obchodu v roku 2022 implementoval zmeny v zostavovaní štatistiky zahraničného obchodu s tovarom. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2152 o európskych podnikových štatistikách (EBS), pod ktoré patrí nielen štatistika zahraničného obchodu s tovarom, ale aj štatistika zahraničného obchodu so službami, umožňuje po legislatívnej stránke modernizáciu systému Intrastat. Keďže nové ustanovenia sa pre štatistiku zahraničného obchodu s tovarom uplatňujú od 1. januára 2022, odbor zbieral na Hlásení o intra-EÚ vývoze tovaru nové premenné (IČ DPH partnera v členskom štá-

te určenia a krajinu pôvodu) povinne. EBS nariadenie zároveň umožňuje väčšiu voľnosť vo využití rôznych zdrojov údajov pri zostavovaní štatistiky obchodu s tovarom v rámci EÚ a tiež v stanovení kritérií pre výber spravodajských jednotiek pre túto štatistiku. Na tomto základe a po dôkladných analýzach bola na rok 2022 stanovená výška prahu oslobodenia 1 mil. eur pre vývoz aj dovoz, čím sa počet spravodajských jednotiek zníži cca o 1 700 vývozcov a 7 000 dovozcov. Uvedené zníženie administratívnej záťaže spravodajských jednotiek v zisťovaniach INTRASTAT-SK bolo nastavené tak, aby bola zachovaná kvalita štatistiky obchodu s tovarom v rámci EÚ.

Konzultačné pracovisko pre zisťovania INTRASTAT-SK v roku 2022 poskytovalo spravodajským jednotkám individuálne poradenstvo, pričom týždenne priemerne vybavilo 144 telefonátov a emailov. K zníženiu priemerného počtu telefonátov a emailov (asi o 35) prispeli aj webové stránky o zisťovaní INTRASTAT-SK <https://intrastat.statistics.sk/Intrastat/>. Rovnako intenzívne komunikovali so spravodajskými jednotkami aj pracovníci krajinského pracoviska v Trnave, keď overovali zdrojové údaje štatistiky zahraničného obchodu.

Podnikové štatistiky

- 7.1 Podnikové štatistiky – smerovanie a vývoj**
- 7.2 Štatistika priemyslu**
- 7.3 Štatistika stavebníctva, obchodu a služieb**
- 7.4 Prierezové štatistiky**
- 7.5 Štatistika poľnohospodárstva**
- 7.6 Cenová štatistika**

7. Podnikové štatistiky

V jednotlivých doménach podnikových štatistík pokračovali aj v kalendárnom roku 2022 práce na zabezpečení výstupov pre Eurostat, medzinárodné organizácie a užívateľov na národnej úrovni vrátane spracovania neštandardných výstupov pre ústredné orgány štátnej správy, podnikateľskú sféru, ako aj pre zástupcov akademickej obce. V rámci spracovania výstupov hodnotiacich vývoj počas roka 2022 sa osobitne venovala pozornosť vývoju vo vzťahu k predchádzajúcemu roku, ako aj porovnaniu s obdobím priemeru piatich rokov pred pandemiou. Pokračovali práce na pripomienkovaní pripravovaných zmien v európskej legislatíve vrátane metodických vysvetliviek revidovanej Štatistickej klasifikácie ekonomických činností.

7.1 Podnikové štatistiky – smerovanie a vývoj

V súlade s novým Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2152 z 27. novembra 2019 o európskych podnikových štatistikách, ktorým sa zrušuje 10 právnych aktov v oblasti podnikových štatistík (EBS nariadenie), boli poskytnuté predbežné dáta za referenčný rok 2021 v triedení veľkostných skupín podnikov podľa počtu zamestnaných osôb. Táto implementácia nariadenia priniesla nové výzvy z pohľadu kompatibility poskytovaných výstupov zo štruktúrálnej podnikovej štatistiky. Štruktúrované správy kvality ukazovateľov

pre užívateľov sú dostupné na stránke Eurostatu, ako aj na stránke Štatistického úradu SR.

Eurostatu boli zaslané štatistické informácie o vnútorných a vonkajších zahraničných afiliáciách za referenčný rok 2020 v požadovaných triedeniach a stanovenom termíne. V súlade s cieľom znížiť zaťaženie podnikateľských subjektov sa zabezpečilo predvyplnenie štatistického formulára o afiliáciách, čo pomohlo spracovateľským jednotkám pri vyplňaní. Spracovanie výstupov skvalitnila aj validácia údajov na zdroj dát v EuroGroups registri, ako aj na verejne dostupné informácie. Opätovne boli zostavené aj indikátory kvality a štruktúrované správy kvality pre používateľov boli zverejnené na stránke Eurostatu.

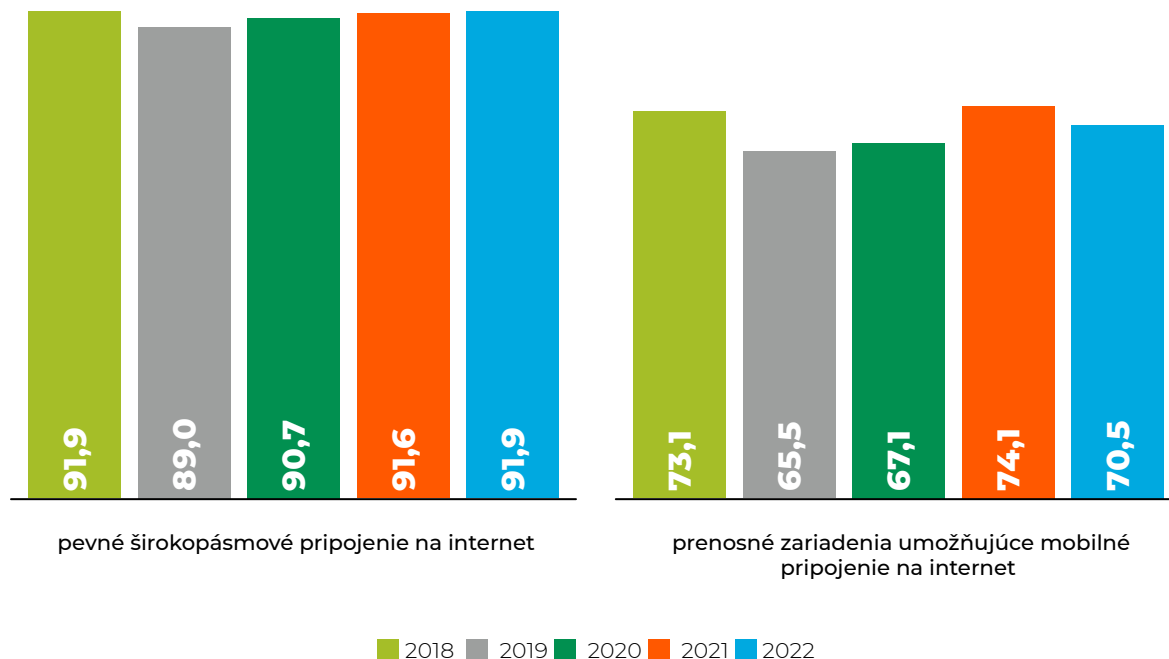
Štatistické výstupy spracované v rámci **krátkodobých podnikových štatistík**, ktoré poskytujú rýchle hodnotenie vývoja jednotlivých odvetví ekonomiky Slovenskej republiky, boli poskytnuté Eurostatu a národným užívateľom v súlade s požiadavkami a harmonogramom kalendára prvého zverejnenia. Vyhodnocovanie kompatibility s požiadavkami EBS nariadenia bolo v doméne krátkodobých štatistík realizované na základe nových kritérií úplnosti a včasnosti. Štatistický úrad SR sa aj naďalej zaradil medzi členské krajiny s najvyšším stupňom kompatibility.

V kalendárnom roku 2022 prišlo k zníženiu záťaže podnikateľského prostredia. Štatistický úrad SR v rámci optimalizácie štatistických zisťovaní zredukoval vybrané štatistické zisťovania. Zrušený bol štvrťročný výkaz o cenách služieb v oblasti finančného lízingu. V rámci štvrťročného zisťovania v neban-

kových finančných inštitúciách sa zmenila spravodajská povinnosť a vznikla len subjektom s počtom zamestnancov 5 a viac, prípadne vybraným subjektom vedeným v registri organizácií Štatistického úradu SR. K redukcii záťaže prišlo aj v ročnom podnikovom výkazníctve zmenou periodicity sledovania vybraných ukazovateľov z ročnej na

trojročnú, stanovením prahov významnosti a požiadaviek na reportovanie spravodajských jednotiek, ako aj predvyplnením vybraných stavových ukazovateľov. Od januára 2022 prišlo k zrušeniu štvrťročného zisťovania produkčných odvetví v malých podnikoch, čo prinieslo významné zníženie záťaženia podnikateľských subjektov.

Druh pripojenia na intranet
(v podnikoch s počtom zamestnancov 10 a viac)

7.2 Štatistika priemyslu

V priebehu roka 2022 sa realizovalo zisťovanie a spracovanie za priemyselné výrobky a služby za rok 2021 v rámci subdodávateľských vzťahov v súlade s požiadavkami EBS nariadenia. Ďalšie práce boli zamerané na porovnávanie údajov na úrovni spravodajskej jednotky za ukazovateľ Predaj výrobkov do zahraničia vykazovaných podľa Zoznamu vybraných priemyselných výrobkov z ročného výkazu štatistiky priemyslu s ukazovateľom Export zo štatistiky zahraničného obchodu podľa Kombinovanej nomenklatúry. Všetky aktivity boli realizované s cieľom zabezpečiť zvýšenie kvality údajov na vstupe, ako aj zvýšenie porovnateľnosti v rámci dvoch nezávislých štatistických domén, konkrétne štatistiky priemyslu a štatistiky zahraničného obchodu. V júni 2022 sa prvýkrát úspešne realizovalo odoslanie údajov do Eurostatu v tvare SDMX za výrobovú štatistiku za rok 2021. Práce za vyššie uvedené oblasti boli realizované v rámci riešenia úloh grantových projektov Eurostatu.

7.3 Štatistika stavebníctva, obchodu a služieb

Za štatistiku stavebníctva, bytovej výstavby, obchodu a služieb boli v zmysle nariadení európskej legislatívy spracované požadované výstupy a poskytnuté Eurostatu, medzinárodným organizáciám a národným používateľom. Za oblasť vybraných trhových služieb s cieľom znížiť administratívnu záťažnosť podnikateľských subjektov v mesačnej periodicite a zabezpečiť výstup v štruktúre požadovanej EBS nariadením neboli oslovované podniky s hlavnou činnosťou SK NACE Rev. 2 zo sekcií Vzdelávanie, Umenie, zábava a rekreácia a Ostatné činnosti.

7.4 Prierezové štatistiky

V štatistike **energetiky** boli realizované všetky zisťovania podľa nariadení EÚ v tejto oblasti a prenos údajov do databáz Eurostatu, Medzinárodnej energetickej agentúry a Štatistickej divízie OSN. V roku 2022 boli Eurostatu prvýkrát zaslané údaje do nového dotazníka o konečnej spotrebe palív a energií v odvetviach priemyslu. Boli vypracované a Eurostatu zaslané správy o kvalite v súlade s európskou legislatívou, pokiaľ ide o vykonávanie aktualizácií ročnej, mesačnej a krátkodobej mesačnej energetickej štatistiky.

Štatistika **cestovného ruchu** prinášala informácie o odvetví, ktoré sa po zložitom období pandémie Covid-19 postupne začalo oživovať, čo bolo vidno v rámci porovnania na obdobie rokov pred pandemiou. Užívateľom sme prinášali detailné štatistické informácie, resp. údajovú základňu potrebnú na prípravu stratégií rozvoja cestovného ruchu. V mesačnej periodicite boli zverejňované informácie o návštevnosti v ubytovacích zariadeniach na úrovni okresov, resp. miest či obcí, ako aj údaje v členení podľa kategórií ubytovacích zariadení, ktoré nemajú dôverný charakter. Takisto sa sprístupnili dáta o štruktúre návštevníkov zo zahraničia podľa ich materskej krajiny. Neštandardné výstupy v mesačnej periodicite sme poskytovali Eurostatu. Zverejňovali sme aj informácie o domacom a výjazdovom cestovnom ruchu z výberového zisťovania realizova-

ného v domácnostiach, ako aj informácie o organizovanom cestovnom ruchu cestovnými kancelárkami a agentúrami. Zverejnený bol Satelitný účet cestovného ruchu, ktorý sumarizuje prínos sektora v ekonomike SR za obdobie rokov 2013 – 2020. Na základe informácií získaných od obcí prišlo k aktualizácii štatistického registra ubytovacích zariadení. Register obsahuje informácie o ubytovacích zariadeniach, ktoré počnúc januárom 2023 oslovuje Štatistický úrad SR mesačným zisťovaním o činnosti ubytovacích zariadení za účelom zabezpečenia vstupných údajov za uvedenú štatistickú oblasť.

V štatistike **vedy, techniky a inovácií** boli v roku 2022 aktivity prioritne zamerané na implementáciu nových požiadaviek Eurostatu pre harmonizáciu medzinárodnej štatistiky. V oblasti štatistiky výskumu a vývoja boli výstupy zo štatistického zisťovania prvýkrát spracované podľa vykonávacieho nariadenia pre európske podnikové štatistiky č. 020/1197. Zástupcovia Štatistického úradu SR spolupracovali na príprave harmonizovaného dotazníka Eurostatu a členských štátov EÚ pre zisťovanie o inováciách a implementovali relevantné ukazovatele do zisťovania za rok 2022.

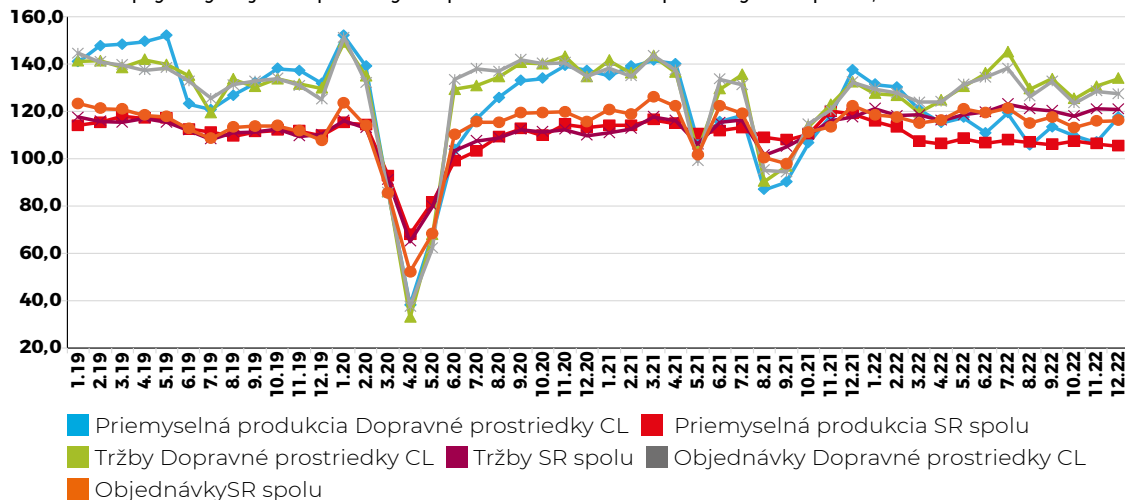
V oblasti štatistiky **životného prostredia** sa v roku 2022 realizovali práce zamerané na úspešnú implementáciu novelizovaného nariadenia o environmentálnych účtoch, pokiaľ ide o skrátenie termínov na zaslanie údajov a vykazovanie údajov za nové ukazovatele.

7. Podnikové štatistiky I 7.4 Prierezové štatistiky

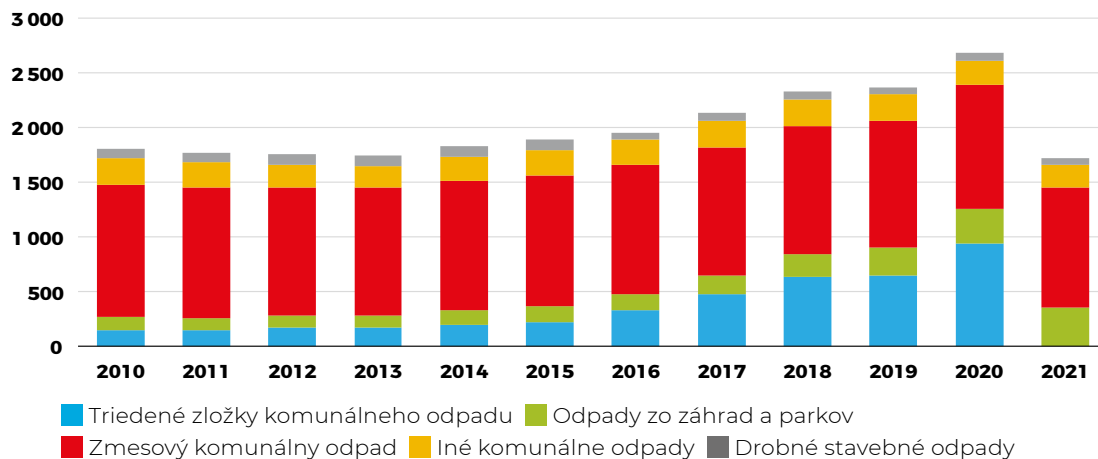
V spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR sa realizovali aktivity zamerané na zdokonaľovanie štatistiky komunálneho odpadu. Do výstupov z tejto štatistiky boli k údajom o komunálnom odpade z obcí zahrnuté aj údaje o komunálnom odpade z iných zdrojov.

V roku 2022 sa v spolupráci so Slovenským hydrometeorologickým ústavom tretíkrát zrealizovalo výberové štatistické zisťovanie o použití spaľovacích zariadení a spotrebe palív v domácnostiach s individuálnym vykurovaním.

Vplyv vývoja dopravných prostriedkov na priemysle spolu, 2019 – 2022

Vývoj a zloženie komunálneho odpadu v SR (v tis. tonách)

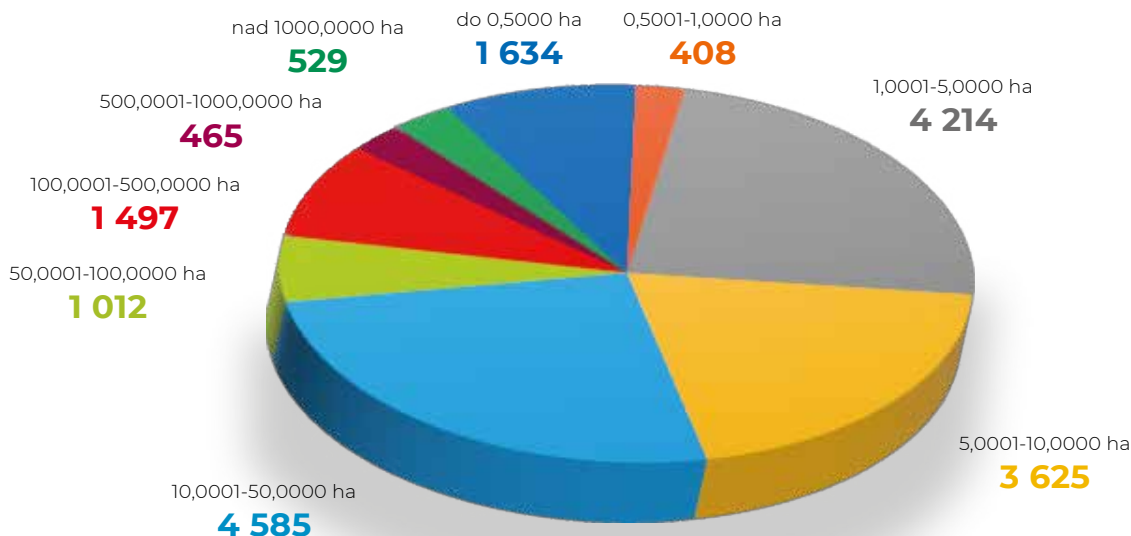
7.5 Štatistika poľnohospodárstva

V roku 2022 bol v súlade s nariadením EP a Rady 2018/1091 o integrovaných štatistikách fariem zostavený a zaslaný Eurostatu výsledný súbor mikroúdajov z **Polnohospodárskeho cenzu 2020**. Výsledky z uvedeného zisťovania sú publikované v dvoch publikáciách: Integrované zisťovanie fariem 2020 – komplexné výsledky a Integrované zisťovanie fariem 2020 – typológia fariem. Komplex údajov bude slúžiť na vytvorenie jednotného rámca na tvorbu porovnateľnej štatistiky v rámci EÚ na úrovni poľnohospodárskych podnikov a zjednotenie informácií o štruktúre poľnohospodárskej výroby s informáciami o výrobných postupoch, opatreniach na rozvoj vidieka, agroenvironmentálnych aspektoch a s inými súvisiacimi informáciami.

V novembri 2022 bolo prijaté Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) o štatistike poľnohospodárskych vstupov a výstupov, ktorým sa mení nariadenie Komisie (ES) č. 617/2008 a ktoré znamená ďalší krok v procese modernizácie poľnohospodárskych štatistík. Uvedené nariadenie integruje agregované štatistiky rastlinnej výroby, živočíšnej výroby, ekologického poľnohospodárstva, bilancie živín v pôde a prípravkoch na ochranu rastlín do jedného spoločného nariadenia, pričom prevažná väčšina jeho ustanovení sa bude aplikovať od roku 2025.

Pokračovali aj práce na ďalšom kroku modernizácie štatistík rybného hospodárstva a rybolovu. Štatistický úrad SR pripomienkoval návrh nariadenia o štatistike rybolovu a akvakultúry, ktorý pripravil Eurostat.

Počty fariem v SR podľa intervalov veľkosti obhospodarovanej pôdy – výsledky Poľnohospodárskeho cenzu fariem 2020

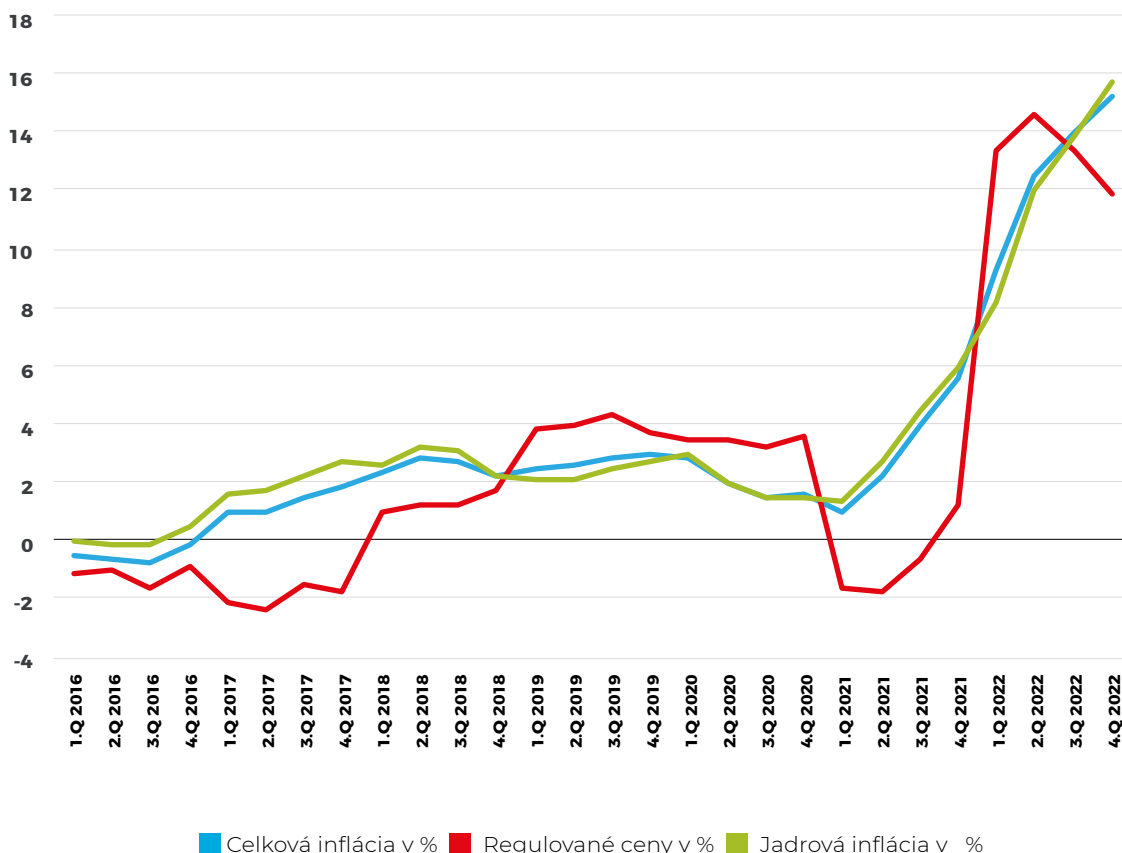

7.6 Cenová štatistika

V rámci cenovej štatistiky pokračovali práce zamerané na spracovanie výstupov v súlade s požiadavkami európskej legislatívy a práce zamerané najmä na revízie váhových schém zisťovania cien produkčných štatistík. V oblasti štatistiky spotrebiteľských cien po-

kračovali aktivity na implementácii transakčných dát získaných z obchodných reťazcov do výpočtu inflácie. V oblasti cien nehnuteľností určených na bývanie sme od druhého štvrťroka 2022 začali počítať a publikovať vývoj cien nehnuteľností určených na bývanie podľa jednotlivých samosprávnych krajov SR.

Miera inflácie

8

Sociálne štatistiky a demografia

8.1 Demografická štatistika

8.2 Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

8.3 Ukazovatele štatistiky práce a vzdelávania

8.4 Životná úroveň obyvateľstva

8. Sociálne štatistiky a demografia

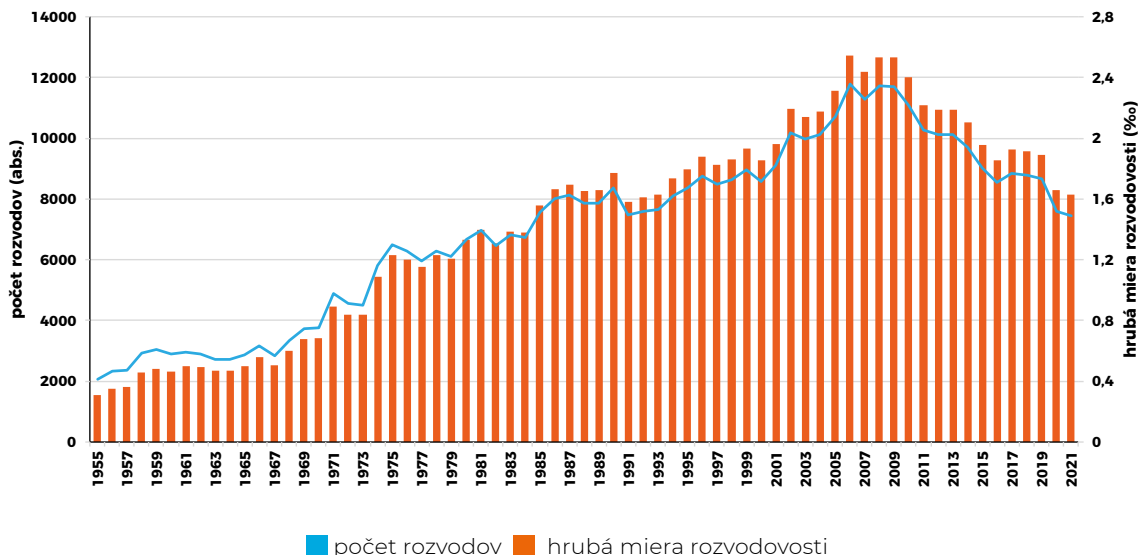
8.1 Demografická štatistika

V edícii s analytickým zameraním Štatistika v súvislostiach bola v roku 2022 vydaná publikácia prezentujúca analýzu rozvodovosti pod názvom Hlavné trendy vývoja rozvodovosti v SR. Publikácia je štvrtou v rade analytických publikácií venujúcich sa postupne jednotlivým demografickým procesom po analýze sobášnosti (2019), pôrodnosti (2020) a úmrtnosti

(2021). Zameriava sa na zhodnotenie tohto demografického procesu na základe vybraných údajov rozvodovosti z hľadiska minulého a súčasného vývoja. Je doplnená tabuľkami s časovými radmi, vývojovými grafmi a tematickými mapami. Súčasťou analýzy je i regionálne a medzinárodné porovnanie.

Vývoj populácie Slovenska bol prezentovaný v knižných tituloch Pohyb obyvateľstva 2021 a Zahraničné sťahovanie 2021 vydaných v edícii My v číslach. Obe publikácie pozostávajú z dvoch častí. Časť A sa venuje údajom za aktuálny referenčný rok 2021 a časť B poskytuje 10-ročné vývojové časové rady.

Rozvody a hrubá miera rozvodovosti v SR, 1955 – 2021

V rámci modernizácie demografickej štatistiky prebiehali činnosti na elektronizácii štatistického hlásenia o narodených (OBYV2-12). Medzi spolupracujúcimi subjektmi, Štatistickým úradom SR, Národným centrom zdravotníckych informácií, Ministerstvom vnútra SR a Ministerstvom regionálneho rozvoja a informatizácie SR sa realizovali počas roka 2022 početné odborné stretnutia, na ktorých sa dohodla finálna podoba procesu poskytovania údajov o narodených elektronickou formou a od júna 2022 sa realizuje duálny zber údajov (elektronický a papierový) za účelom zabezpečenia funkčnosti a úplnosti elektronického systému zberu údajov o narodených.

V rámci elektronizácie zároveň pokračovali práce na elektronizácii štatistického hlásenia List o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí (OBYV3-12), prebiehali analytické práce na projekte Eurostatu Grant GP 04-21 2021 Population, ktorého hlavným cieľom je zlepšiť včasnosť údajov o úmrtiach a realizovali sa činnosti súvisiace s prípravou priamej integrácie na Register fyzických osôb. Priama integrácia na Register fyzických osôb a elektronizácia hlásenia OBYV3-12 tak významne skráti čas spracovania a zverejňovania štatistík úmrtnosti. Potreba včasnosti štatistík úmrtnosti sa jednoznačne dokázala v čase pandémie Covid-19.

8.2 Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Po realizácii sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 (SODB 2021) nasledovalo spracovanie údajov a diseminácia výsledkov. Spracovanie údajov bolo rozdelené na vytvorenie základných báz údajov o domoch, bytoch, obyvateľoch a domácnostiach. Osobitne sa spracovali údaje za trvalý aj za súčasný pobyt. Súčasťou spracovania sú aj metodiky na spracovanie údajov, napr. údaje na úrovni štatistických adresných bodov a údaje o bezdomovcoch.

Prvé výsledky boli zverejnené už v roku realizácie sčítania a celý rok 2022 sa niesol v znamení ďalšieho spracovania a priebežného publikovania výsledkov v rôznych formách na webovej stránke www.scitanie.sk:

- V januári 2022 boli zverejnené prvé základné výsledky (počty trvalo bývajúcich obyvateľov, národnosť, materinský jazyk, náboženské vyznanie atď.) až do úrovne obcí.
- V máji 2022 boli zverejnené rozšírené výsledky za domy a byty v logických kombináciách údajov v podobe multidimenzionálnych tabuliek. Celkovo bolo vytvorených 39 tabuliek, 18 za domy a 21 za byty, ktoré sú rozdelené do regionálnej a lokálnej úrovne.
- V auguste 2022 boli zverejnené ďalšie základné údaje o obyvateľoch, a to súčasná ekonomická aktivita, postavenie v zamestnaní, zamestnanie a odvetvie ekonomickej činnosti. Celkovo je aktuálne dostupných 17 dashboardov základných výsledkov za

obyvateľov, 10 dashboardov za domy a 10 dashboardov za byty do všetkých územných úrovní a ich kombinácií.

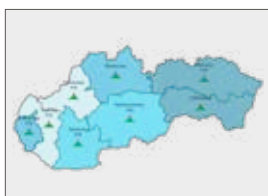
- Koncom októbra 2022 boli zverejnené rozšírené výsledky za obyvateľov. Zverejnených bolo 98 multidimenzionálnych tabuliek v logických kombináciách 2 až 8 obsahových dimenzií do regionálnej a lokálnej úrovne.
- V decembri 2022 boli zverejnené geopriestorové údaje za obyvateľov, domy a byty. Ide o vizualizáciu výsledkov formou interaktívnych tematických máp. Geopriestorové údaje prezentujú rozmiestnenie obyvateľstva, demografické charakteristiky, ekonomické a vzdelanostné charakteristiky, etno-kultúrne charakteristiky a dochádzku. Celkovo je zverejnených 35 interaktívnych tematických máp o obyvateľstve. Interaktívne tematické mapy o domoch prezentujú údaje týkajúce sa charakteristiky domov, výstavby a rekonštrukcií a inžinierskych sietí. Údaje sú zobraziteľné v rôznych územných úrovniach, pri vybraných mapách až do úrovni častí obcí a základných sídelných jednotiek.

Súbežne so zverejňovaním výsledkov z SODB 2021 boli zverejňované metodické poznámky, ako aj návody a inštruktážne videá na prácu s publikovanými dátami. Rovnako sa realizovali špecifické požiadavky na výstupy alebo analýzy údajov, napr. vo vzťahu k údajom o národnostiach a výstupy na základe ad hoc požiadaviek.

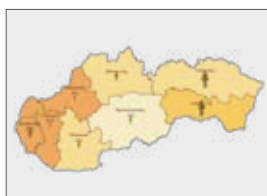
SODB **2±21** **SČÍTANIE**
OBYVATEĽOV,
DOMOV A BYTOV

Obyvatelia

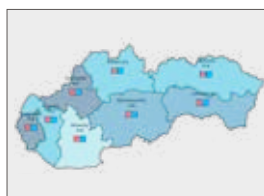
Rozmiestnenie obyvateľstva

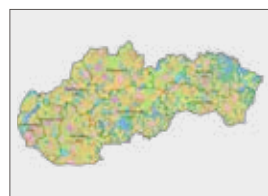
Obyvateľstvo podľa typu pobytu a ekonomických vekových skupín v SR k 1. 1. 2021

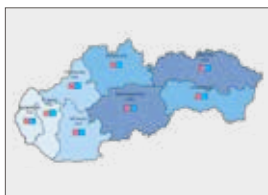
Počet a hustota obyvateľstva v SR k 1. 1. 2021

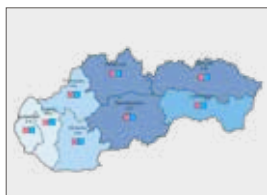
Obyvateľstvo podľa typu sídla (mesto / vidiek) v SR k 1. 1. 2021

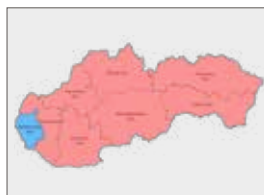
Obce podľa veľkostných skupín obcí v SR k 1. 1. 2021

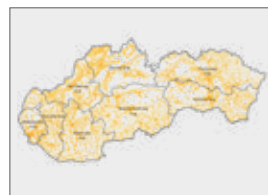
Obyvateľstvo podľa veľkostných skupín v krajoch a okresoch SR k 1. 1. 2021

Obce podľa veľkostných skupín v krajoch a okresoch SR k 1. 1. 2021

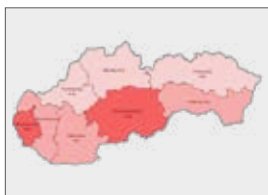

Obyvateľstvo podľa indexu pobytu v SR k 1. 1. 2021

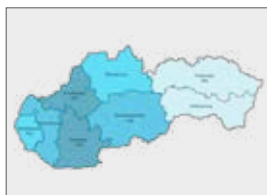

Obyvateľstvo podľa typu pobytu a pohlavia v SR k 1. 1. 2021 (GRID 1 km x 1 km)

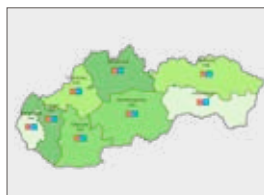
Demografické charakteristiky

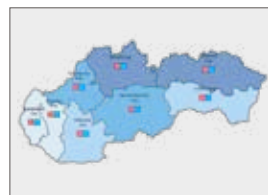
Obyvateľstvo podľa indexu femininity v SR k 1. 1. 2021

Obyvateľstvo podľa charakteristiky veku k 01. 01. 2021

Obyvateľstvo podľa ekonomických vekových skupín v SR k 1. 1. 2021

Obyvateľstvo podľa štátnej príslušnosti v SR k 1. 1. 2021

8.3 Ukazovatele štatistiky práce a vzdelávania

V štatistike nákladov práce boli zostavované v štvrtročnej periodicite informácie o priemernej nominálnej a reálnej mesačnej mzde pre potreby výpočtu nadväzujúcich ukazovateľov v sociálnej oblasti. Pre potreby systému štatistiky miezd a nákladov práce EÚ boli skonštruované štvrtročné indexy nákladov práce, ktoré merajú vývoj priamych a nepriamych pracovných výdavkov zamestnávateľov na odpracovanú hodinu. Spracované boli podrobné ročné údaje o úrovni a štruktúre miezd podľa vzdelania, vekových skupín a zamestnania. Zverejnené boli aj informácie o rodových rozdieloch v odmeňovaní, podiele zamestnancov v mzdových pásmach, mediáne miezd a priemernej čistej mesačnej mzde. Zostavené boli aj regionálne prehľady zárobkov podľa pracovísk v okresoch. Informácie o mesačných a ročných mzdách boli doplnené aj o podrobné údaje o ďalších nákladoch organizácií súvisiacich so zamestnávaním pracovných síl. V segmente malých organizácií bol zefektívnený zber a spracovanie údajov v rámci štvrtročného podnikového výkazníctva.

Štatistika práce zabezpečovala a poskytovala štvrtročné a ročné informácie o zamestnanosti, nezamestnanosti a ekonomickej neaktivite z výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) v domácnostiach. Spracované a zverejnené boli informácie z Európskeho modulu VZPS o situácii migrantov na trhu práce. Realizovaný bol zber údajov za doplnkový modul o pracovných zručnostiach a boli začaté prípravné metodické práce na module o dôchodku a účasti

na trhu práce. V oblasti podnikovej štatistiky o práci bola zabezpečená dostupnosť štruktúrovaných informácií najmä o počte zamestnancov, odpracovaných hodinách a voľných pracovných miestach.

V štatistike vzdelávania boli spracované výsledky výberového zisťovania o ďalšej odbornej príprave (CVTS – Continuing Vocational Training Survey) za rok 2020. Po validácii zo strany Eurostatu boli výstupy zaradené do databázy medzinárodne porovnateľných údajov v rámci EÚ. K štatistickým údajom bola vypracovaná aj správa o kvalite, ktorú schválil Eurostat. Po ukončení metodického zisťovania o vzdelávaní dospelých (AES 2022-Adult Education Survey) bol realizovaný zber údajov vo vybraných domácnostiach. Všetky činnosti na vyššie uvedených zisťovaniach boli vykonávané v zmysle platnej legislatívy EÚ a podľa odporúčaní Eurostatu.

8.4 Životná úroveň obyvateľstva

Výberové zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností (EU SILC – EU Statistics on Income and Living Conditions) je jedným z hlavných zdrojov údajov o životnej úrovni obyvateľstva a výsledky poskytujú údaje o chudobe, sociálnom vylúčení a životných podmienkach obyvateľstva SR. V roku 2022 boli spracované a zaslané do Eurostatu mikroúdaje a indikátory zo zisťovania

EU SILC 2021 a anonymizované mikroúdaje boli na základe štandardných, ako aj ad hoc požiadaviek poskytnuté pre externých užívateľov na vedecké a výskumné účely. Údaje boli v roku 2022 prezentované v publikácii EU SILC 2021 – Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia. Ďalšie podrobnejšie údaje zo zisťovania boli zverejnené vo forme dátových kociek vo verejnej databáze DATAcube.

Štatistický úrad SR každoročne realizuje aj výberové zisťovanie Štatistika rodinných účtov (RÚ), ktorého cieľom je zistiť informácie o príjmoch a výdavkoch súkromných domácností. Zistené informácie slúžia ako jeden z podkladov na

posúdenie stavu ekonomiky spoločnosti a analýzu životnej úrovne obyvateľstva. V roku 2022 boli zaslané do Eurostatu mikroúdaje za referenčný rok 2020. Údaje z tohto zisťovania boli zverejnené vo forme publikácie Príjmy, výdavky súkromných domácností SR.

Životná úroveň obyvateľstva sa sleduje aj pomocou administratívnych zdrojov. V rámci údajov o zdraví Štatistický úrad SR každoročne zbiera, spracováva a poskytuje údaje ohľadom výdavkov na zdravotnú starostlivosť za SR. Spracované údaje za rok 2020 boli v rámci spoločného dotazníka poskytnuté v roku 2022 Eurostatu, Organizácii pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) a Svetovej zdravotníckej organizácii (WHO). Publikované údaje slúžia na porovnanie výdavkov na zdravotníctvo nielen v rámci Európskej únie, ale aj krajín OECD a WHO. Údaje sú zároveň zverejnené na internetovej stránke ŠÚ SR.

Štatistický úrad SR sa zaoberá aj štatistikou nevýdavkových údajov zdravotnej starostlivosti (údaje z oblasti ambulantnej a lôžkovej starostlivosti, spoločných liečebných a vyšetrovacích zložiek, údaje o sieti zdravotníckych zariadení v SR a o zdravotnom stave) a štatistikou pracovnej neschopnosti pre chorobu a úraz. V roku 2022 Štatistický úrad SR realizoval grantový projekt Eurostatu Zber údajov Európskej štatistiky chorôb z povolania (EODS 2021 – European Occupational Diseases Statistics), ktorý trval v období od januára do decembra 2022. Výstupmi z tohto grantu boli štúdiá národnej legislatívy, doplnený dokument Šablóna kritérií uznávania chorôb z povolania a databáza mikroúdajov o chorobách z povolania za SR.

Volebná štatistika

9. Volebná štatistika

Rok 2022 predstavoval z pohľadu Štatistického úradu SR významný medzník v elektronizácii volebných procesov. Novela volebného zákona, ktorá vstúpila do platnosti 1. marca, ustanovila povinnosť odosielať na ďalšiu sumarizáciu spočítané výsledky hlasovania už od úrovne okrskových volebných komisií elektronicky prostredníctvom Integrovaného volebného informačného systému (IVIS).

Doplňujúce komunálne voľby, ktoré sa konali 19. marca 2022, tak boli prvé, v ktorých okrskové volebné komisie odosielať údaje na ďalšie spracovanie povinne prostredníctvom elektronického formulára zápisnice.

Počas celého roka sa Štatistický úrad SR intenzívne venoval príprave spracovania výsledkov hlasovania v spojených voľbách do orgánov samosprávnych krajov (OSK) a do orgánov samosprávy obcí (OSO). V kontexte spomínaných legislatívnych zmien a spojenia volieb OSK a OSO do jedného termínu tak vyplynuli pre Štatistický úrad SR dva základné ciele – prvýkrát zozbierať a zosumarizovať výsledky hlasovania vo voľbách elektronicky priamo od všetkých 6 010 volebných okrskov na Slovensku a zároveň sumarizovať súbežne dva štruktúrne odlišné typy volieb.

Záver roka 2022 sa niesol v znamení vyhodnotení spojených volieb, ale najmä v duchu prípravy na referendum vyhlásené na 21. 1. 2023.

Doplňujúce voľby do orgánov samosprávy obcí

Na základe rozhodnutí predsedu Národnej rady SR č. 426/2021 Z. z. a č. 481/2021 Z. z. sa 19. 3. 2022 konali doplňujúce voľby do orgánov samosprávy obcí. Celkovo v 15 obciach si voliči volili svojich zástupcov na komunálnej úrovni. Zvolených bolo 10 starostov a 5 poslancov obecného zastupiteľstva. Volebná účasť dosiahla 35,36 %.

Napriek tomu, že väčšina týchto obcí už systém IVIS použila v minulosti na dobrovoľnej báze, doplňujúce komunálne voľby predstavovali príležitosť na otestovanie upraveného procesu a nových konceptov v praxi pred spojenými voľbami, čo prinieslo cenné informácie smerom k príprave ich spracovania.

Spojené voľby do orgánov samosprávnych krajov a voľby do orgánov samosprávy obcí

Štatistický úrad SR v prvej polovici roka sfinancoval prípravu systému IVIS do upravenej podoby podľa nového konceptu prípravy elektro-

nického registra kandidátnych listín a odosielania a potvrdzovania údajov zápisníc elektronicky bez nutnosti fyzického doručovania. Tento koncept oddelenie volieb následne predstavilo jednotlivým krajským pracoviskám Štatistického úradu SR a členom odborných sumarizačných útvarov volebných komisií.

Vzhľadom na náročnosť spracovania výsledkov spojených volieb a plošnú elektronizáciu volebných procesov kládol Štatistický úrad SR veľký dôraz na prípravu a vzdelávanie členov a zapisovateľov volebných komisií, a to v štyroch základných bodoch. Prvým bola tvorba elektronického registra kandidátnych listín v systéme IVIS. Druhým bodom bolo vyplnenie a odoslanie elektronického formulára okrskovej zápisnice, tretím kontrola a potvrdenie odoslaných údajov zo strany okrskových volebných komisií a posledným sumarizácia okrskových výsledkov na úrovni miestnych/mestských volebných komisií.

V tejto súvislosti pripravil Štatistický úrad SR úplne nový vzdelávací portál eKurzy s množstvom materiálov – príručiek, videonávodov či rýchlych postupov na prácu so systémom IVIS, ktorý poskytoval komplexné informácie členom a zapisovateľom volebných komisií. Portál bol úspešne spustený začiatkom júna a po-

stupne sa do neho zaregistrovali zástupcovia takmer všetkých obcí na Slovensku. Možnosť otestovať si prácu so systémom IVIS dobrovoľne využilo vyše dvetisíc obcí.

Krajské pracoviská Štatistického úradu SR a odborné sumarizačné útvary poskytovali metodickú a technickú podporu zástupcom obcí a volebných komisií a organizovali školenia k práci so systémom IVIS.

Spojené voľby do orgánov samosprávnych krajov a orgánov samosprávy obcí sa konali 29. októbra 2022. Štatistický úrad SR vytvoril pre štátnu komisiu a krajské, obvodné, okresné a mestské volebné komisie celkovo 94 odborných sumarizačných útvarov, v ktorých pracovalo 860 členov.

V historicky prvých spojených komunálnych a krajských voľbách si voliči zvolili svojich zástupcov do funkcií primátorov a starostov miest a obcí, predsedov samosprávnych krajov a poslancov krajských a obecných zastupiteľstiev. Volebná účasť dosiahla vo voľbách do orgánov samosprávnych krajov 43,74 % a vo voľbách do orgánov samosprávy obcí 46,19 %. V prípade volieb do orgánov samosprávnych krajov došlo k zvýšeniu účasti voličov o takmer 14 percent.

Súhrnné výsledky hlasovania vo voľbách do orgánov samosprávy obcí za kraje –
Počet voličov a účasť

Názov kraja	Počet obcí, v ktorých sa konali voľby	Počet zapísaných voličov	Počet zúčastne- ných voličov	Účasť voličov v %	Počet odovzdaných obálok
Bratislavský kraj	88	604 061	238 130	39,42	237 635
Trnavský kraj	251	471 682	218 579	46,34	218 214
Trenčiansky kraj	276	478 849	221 792	46,31	221 403
Nitriansky kraj	354	565 398	262 890	46,49	262 572
Žilinský kraj	314	563 807	283 297	50,24	282 852
Banskobystrický kraj	514	511 446	242 945	47,50	242 602
Prešovský kraj	661	636 496	323 225	50,78	322 768
Košický kraj	461	627 021	268 942	42,89	268 318

Súhrnné výsledky hlasovania vo voľbách do orgánov samosprávnych krajov za kraje –
Počet voličov a účasť

Názov kraja	Počet okresov	Počet zapísaných voličov	Počet zú- častnených voličov	Účasť voličov v %	Počet odovzdaných obálok
Bratislavský kraj	580	604 207	233 255	38,60	232 220
Trnavský kraj	527	471 563	202 166	42,87	201 128
Trenčiansky kraj	652	478 826	214 539	44,80	213 567
Nitriansky kraj	753	566 504	244 201	43,10	242 962
Žilinský kraj	716	563 965	274 917	48,74	274 012
Banskobystrický kraj	918	511 603	230 932	45,13	230 186
Prešovský kraj	1 003	636 834	302 512	47,50	301 541
Košický kraj	861	627 195	249 000	39,70	247 512

Štatistický úrad SR úspešne zavŕšil svoje dlhoročné úsilie a prvýkrát 100% elektronicky zozbieral a zosumarizoval výsledky hlasovania vo voľbách priamo od všetkých volebných okrskov na Slovensku. Vďaka tomu majú občania možnosť vyhľadať si na stránkach **<https://volby.statistics.sk/oso/oso2022/sk/>** a **<https://volby.statistics.sk/osk/osk2022/sk/>** výsledky hlasovania ktoréhokoľvek okrsku na Slovensku.

Orientujeme sa na používateľa štatistických informácií

- 10.1 Produktové portfólio, jeho diseminácia a komunikácia**
- 10.2 Marketingové aktivity Štatistického úradu SR**
- 10.3 Spokojnosť zákazníka**

10. Orientujeme sa na používateľa štatistických informácií

Diseminačné a komunikačné aktivity úradu boli v priebehu roka 2022 zamerané na uspokojenie požiadaviek a očakávaní používateľov štatistických informácií. Úrad pokračoval v zvyšovaní podielu produktov s pridanou hodnotou. Preto rozširoval výstupy s vylepšenou znalosťou interpretáciou, rozvíjal dynamické formy prezentácie štatistických informácií a rozširoval databázovú údajovú základňu. S cieľom

prispieť k zvyšovaniu štatistickej gramotnosti mladej generácie úrad prvýkrát realizoval v slovenských podmienkach Európsku súťaž v štatistike. V rámci orientácie na používateľa sa diseminačné a komunikačné aktivity realizovali prioritne aj prostredníctvom sociálnych sietí.

10.1 Produktové portfólio, jeho diseminácia a komunikácia

Hlavný kanál diseminácie štatistických informácií – **internetový portál úradu** – v roku 2022 zaznamenal návštevnosť vyše 1 709 692

používateľov, ktorí si prehliadli 6 miliónov stránok. Používatelia sa zaujímali najmä o elektronický zber údajov, register organizácií, databázy, štatistiky podľa jednotlivých okruhov, číselníky a klasifikácie, vzory štatistických formulárov. Priemerná denná návštevnosť dosiahla 4 684 používateľov, ktorí si denne zobrazili viac ako 17-tisíc stránok portálu. **Najvyššiu dennú návštevnosť, takmer 115-tisíc návštev**, úrad zaznamenal na portáli 30. októbra 2022 v deň konania spojených volieb do orgánov samosprávy obcí a orgánov samosprávných krajov.

Databázu DATAcube. v roku 2022 navštívilo 223 304 používateľov, ich počet medziročne vzrástol o 21 %. Celkový počet zobrazených dátových kociek sa medziročne zvýšil o 10,5 % a dosiahol počet 1 168 743. Najvyšší záujem bol o údaje z oblastí spotrebiteľské ceny a ceny produkčných štatistík (180-tisíc), obyvateľstvo (170-tisíc) a národné účty (119-tisíc). V roku 2022 bolo vytvorených 70 nových dátových kociek.

Súčasne úrad vytvoril **28 nových datasetov na portáli otvorených údajov <https://data.gov.sk/>**. Ku koncu roka úrad zverejňoval celkovo 1 012 datasetov, pričom podľa štandardov Informačného systému verejnej správy (ISVS) všetky dosahovali kvalitatívnu úroveň troch hviezdíček.

Počas roka 2022 úrad zverejnil 301 **informatívnych správ** (ďalej len IS), ktoré predstavujú pridanú textovú hodnotu k zverejňovaným údajom. Vo výraznej miere sa začalo budovať vzájomné prepojenie medzi súvisiacimi produktmi, najmä medzi publikáciami, verejnou bázou dát a infor-

matívnymi správami. Používatelia tak získali komplexnejší a ucelenejší súhrn informácií a lepšiu orientáciu v téme. Do vybraných správ sa zaviedli nové vizualizačné prvky – grafy, mapy a krátke videá. Údaje boli zobrazované aj formou dynamických dashboardov (napr. **Informačný panel krajské mestá SR**). K vybraným produktom boli vytvorené aj **podporné propagačné** materiály, a to napríklad vo forme skladačky detskej hry či antistresovej maľovanky.

V rámci **edičnej činnosti** úrad v roku 2022 vydal spolu **47 publikácií**, z toho 27 aj v anglickom jazyku. Celkovo 12 publikácií obsahovalo prepojenia do zdrojových údajov v databáze DATAcube. formou aktívnych prelinkov, čím používatelia získali ďalšie informácie k jednotlivým témam. Úrad tiež vydal 3 publikácie založené výlučne na vizualizácii dát. Najrozsiahlejšie a najkomplexnejšie súborné dielo úradu Štatistická ročenka Slovenskej republiky úrad prvýkrát zverejnil o niekoľko mesiacov skôr ako po minulé roky a elektronicky sprístupnil plný obsah publikácie už od okamihu vydania. Ročenka je dlhodobo jedinečným zdrojom informácií pre prácu, tvorbu analýz, článkov, odborných prác pre expertov aj laickú verejnosť.

Rok 2022 bol aj 32. ročníkom vydania vedeckého časopisu **Slovenská štatistika a demografia**, kde boli publikované vedecké, ako aj informatívne články. Monotematickým číslom roka 2022 bolo prvé číslo venované **Sčítaniu obyvateľov, domov a bytov 2021**.

Počas roka 2022 úrad distribuoval rôznym cieľovým skupinám **newsletter**, v ktorom prinášal aktuálne informácie o produktoch a zaujímavých aktivitách úradu. Celkovo pripravil

10. Orientujeme sa na používateľa štatistických informácií I

10.2 Marketingové aktivity Štatistického úradu SR

28 vydaní, z toho 11 cielene zameraných na vybrané témy.

Dôležitým komunikačným kanálom pre produkty a aktivity úradu boli počas roka 2022 sociálne siete. Úrad aktívne komunikoval aktualizácie zverejňovaných ukazovateľov na sociálnych sieťach Twitter, Facebook, Instagram, LinkedIn a YouTube a za celý rok dosiahol 1,6 milióna zobrazení svojich postov pre používateľov.

10.2 Marketingové aktivity Štatistického úradu SR

V súlade s marketingovým plánom úrad poskytol **národným a medzinárodným organizáciám spolu 552 produktov** z rôznych štatistických oblastí, a to vo forme preddefinovaných tabuliek, súborov údajov a dotazníkov. Tieto údaje boli na Slovensku určené predovšetkým Národnej banke Slovenska (40 %) a ústredným orgánom štátnej správy. Z produktov pre medzinárodné organizácie 80 % smerovalo do Eurostatu.

Štatistický úrad SR sa v školskom roku 2022/2023 zapojil do **organizácie Európskej súťaže v štatistike**. Online súťaž určená pre žiakov a učiteľov stredných škôl sa realizovala v spolupráci s Eurostatom pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Aktivitu úrad rozbehol s cieľom naučiť mladú generáciu čítať štatistické údaje, orientovať sa v nich a správne ich interpretovať. Pedagógom súťaž umožnila používať nové formy výučby štatistiky. Celkovo **sa prihlásilo 888 stredoškôlkov z 85 gymnázií a stredných odborných škôl**.

Jednotlivé odborné útvary v ústredí a na pracoviskách v krajoch organizovali v priebehu roka aktivity zamerané na poznanie a **rozšírenie znalostí našich zákazníkov** v oblasti štatistiky a na **zistenie ich očakávaní**. Spolu úrad realizoval **viac ako 60 stretnutí** formou seminárov, pracovných stretnutí, školení a konzultácií pre rôzne skupiny zákazníkov **pre viac ako 1 500** existujúcich a potenciálnych **používateľov štatistiky**.

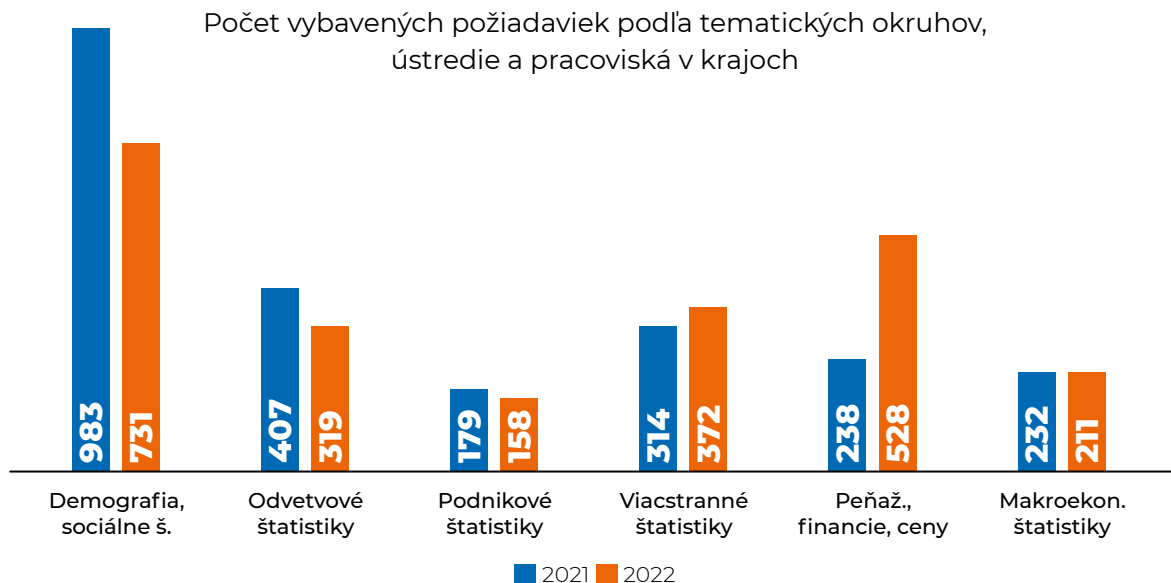

V šolskom
roku
2022/2023
už aj na
Slovensku

10.3 Spokojnosť zákazníkov

Útvary poskytovania štatistických informácií v ústredí a na pracoviskách v krajo-
ch v roku

2022 vybavili spolu **2 319 požiadaviek** z rôz-
nych tematických okruhov.

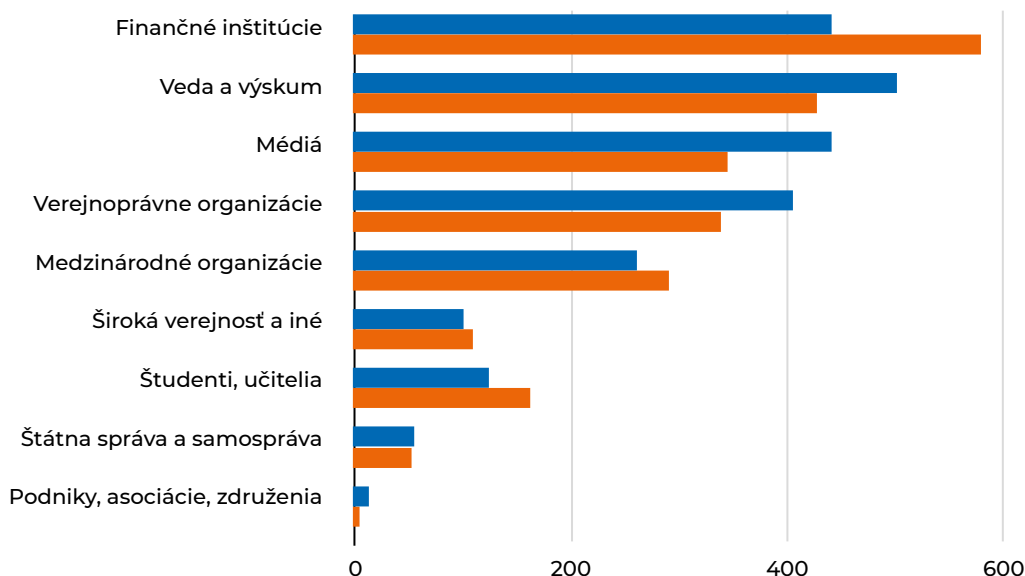

Ústredie úradu odpovedalo na **1 843 požiadaviek**, z toho 84 % od domácich a 16 % od zahraničných používateľov. Najvyšší počet požiadaviek uplatnili zástupcovia podnikov, asociácií, združení a odborov (25,6 %). Ďalej to boli používatelia zo širokej verejnosti s podielom 16,4 %, medzinárodné a zahraničné organizácie (15,7 %), študenti a učitelia (15,2 %). Najvyšší záujem bol o údaje z oblasti demografie a sociálnej štatistiky (28,3 %). Viac ako štvrtinu všetkých žiadostí (27,2 %) tvorili náročnejšie požiadavky vyžadujúce spracovanie v odborných útvaroch úradu. Pre inštitúcie z vedeckej a akademickej obce úrad zabezpečoval posky-

tovanie dôverných štatistických údajov pre vedecké účely, celkovo bolo uzatvorených **16 zmlúv**.

Útvary poskytovania štatistických informácií na **pracoviskách v krajo-
ch** vybavili spolu **476 požiadaviek**, najviac z nich pre štátnu správu a samosprávu (44,1 %) a podniky, asociácie, združenia a odbory (22,7 %). Najžiadanejšie boli štatistické informácie z oblasti demografie a sociálnych štatistik (44,1 % žiadostí), nasledovali požiadavky na údaje a informácie z odvetvových štatistik (16,4 %) a z makroekonomickej štatistiky (13,4 %).

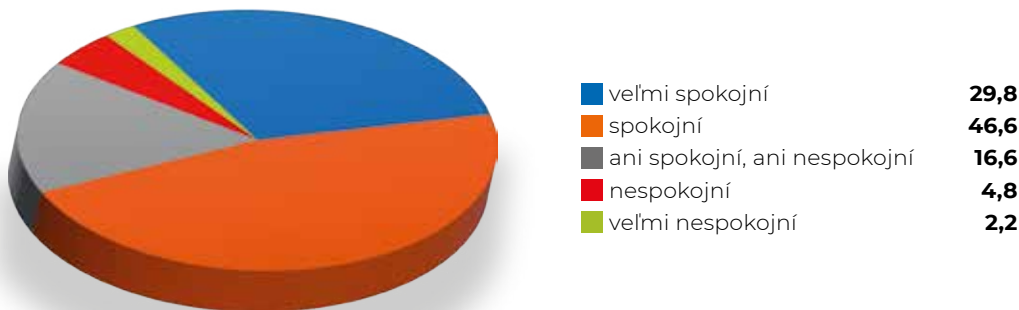
Záujem o štatistické informácie podľa skupín zákazníkov, ústredie a kraje

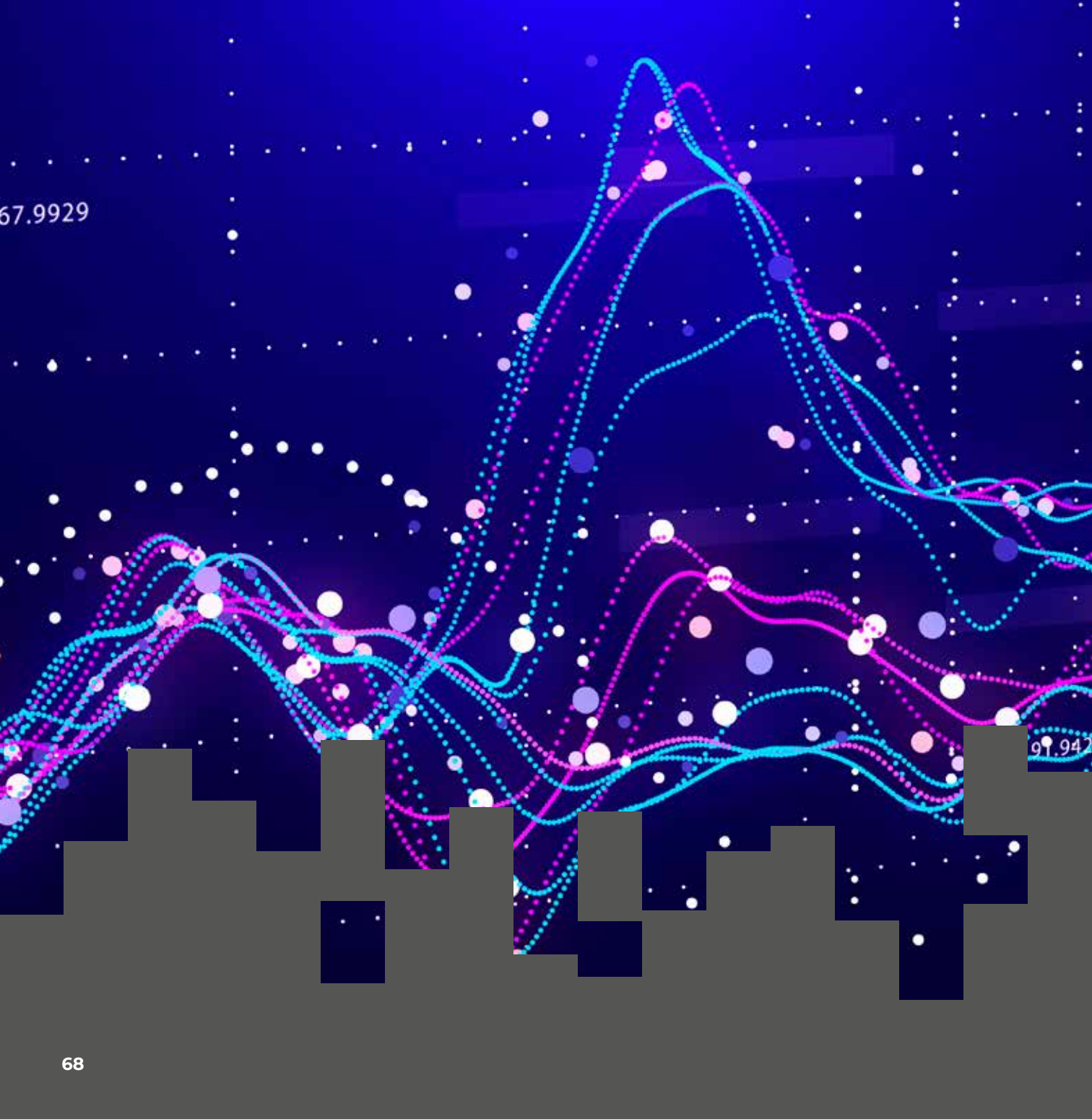

V roku 2022 úrad realizoval **prieskum spokojnosti zákazníkov s produktmi a službami Štatistického úradu SR**. Z výsledkov vyplynulo, že spokojnosť s produktmi a službami úradu vyjadrilo 74,6 % respondentov. Miera spokojnosti na 100-bodovej stupnici dosiahla 74,2

boda. Najvyššie hodnotenie dosiahla ústretovosť a ochota zamestnancov, ktoré spolu s odbornou spôsobilosťou patria k dlhodobo najlepšie hodnoteným kritériám kvality služieb úradu.

Všeobecná spokojnosť s produktmi a službami Štatistického úradu SR, prieskum v roku 2022

**Spolupráca s Inštitútom
informatiky a štatistiky**

11. Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky

Inštitút informatiky a štatistiky (INFOSTAT) ako výskumno-vývojové pracovisko pre oblasť štátnej štatistiky každoročne spolupracuje so Štatistickým úradom SR na riešení výskumno-vývojových úloh v oblasti štátnej štatistiky. Spolupráca sa uskutočňuje na základe kontraktu uzatvoreného obidvoma organizáciami na príslušný rok na základe uznesenia vlády SR. Obsahové zameranie kontraktu zohľadňuje prioritné štatistické činnosti úradu a aktuálne potreby vyplývajúce z požiadaviek zákazníkov. V roku 2022 riešil INFOSTAT 25 výskumno-vývojových úloh pozostávajúcich zo 68 čiastkových výstupov a 1 dodatok so 4 čiastkovými úlohami vecne zameranými predovšetkým na:

- metodické riešenia:

- metodické prístupy analýzy procesu plodnosti prostredníctvom výsledkov sčítaní obyvateľov, analyticko-metodické prístupy pri výskume populačných štruktúr, metodické prístupy hodnotenia vplyvov pandémie Covid-19 na vybrané demografické procesy na Slovensku,
- zdokonalenie metodiky a aktualizácia odhadu údajov o spotrebe energie v domácnostiach v štruktúre požadovanej Eurostatom;

- aktualizáciu a vývoj:

- sťahovanie údajov (web scraping) cien vybraných tovarov a ich odovzdanie v do-

hodnutom formáte Štatistickému úradu SR,

- programátorské riešenia v štatistike energetiky,
- tabuľky UNIDEMO a SDMX (model zberu demografických dát pre Eurostat),
- aktualizácia programových riešení pre spracovanie konjunkturálnych prieskumov;

- výpočty a konštrukcie:

- spracovanie mesačných pohybov obyvateľstva a bilancovanie stavu obyvateľstva ku koncu referenčného obdobia z údajov zdrojovej bázy dát integrovaného štatistického informačného systému (ZBD IŠIS),
- implementácia kontrolných väzieb v IŠIS pre mesačné, štvrťročné spracovania v roku 2022 a ročné spracovania roku 2021,
- vytvorenie metadátového modelu v prostredí IBM Cognos Framework Manager pre publikovanie vybraných demografických údajov v DATACube. na verejnom portáli Štatistického úradu SR,
- validácia mikroúdajov zasielaných Eurostatu v rámci IFS 2020 (Integrated Farm Statistics),
- zostavenie dlhých časových radov údajov demografických udalostí; vstupné parametre a predpoklady projekčných scenárov jednotlivých komponentov národnej populačnej prognózy; konštrukcia vybraných ukazovateľov populačných štruktúr a ich transformácie medzi sčítaniami 1991 – 2021, konštrukcia prierezočných a kohortných tabuliek života; konštrukcia variantov národnej kmeňovej populačnej prognózy; konštrukcia analytických ukazovateľov umožňujúcich hodnotiť pro-

ces rozvodovosti na Slovensku a v jeho regiónoch; eliminácia dosahov zmien výsledkov SODB 2021 na vekovo-pohlavnú štruktúru v roku 2021 a konštrukcia vybraných indikátorov analyzujúcich vplyvy Covidu-19 na vybrané demografické procesy na Slovensku;

- analýzy, štúdie, prognózy a prieskumy

- národná kmeňová populačná prognóza Slovenska do roku 2080,
- analýza a prognóza vývoja hospodárskeho cyklu v slovenskej ekonomike v roku 2022 so štvrtročnou periodicitou,
- rýchle odhady HDP v čase T+30 dní a T+45 dní po skončení referenčného štvrťroka,
- rýchly odhad celkovej zamestnanosti v slovenskej ekonomike v čase T+45 dní po skončení referenčného štvrťroka,
- zostavenie Satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu za rok 2020,
- prepočet tabuliek dodávok a použitia (TDP) v systéme SUP-USE za roky 2018 a 2019,
- spolupráca na bilancii TDP za rok 2020 v systéme SNA-NT,
- zostavenie Satelitného účtu cestovného ruchu za rok 2020,
- prieskum spokojnosti zákazníkov s produktmi a službami Štatistického úradu SR;

- analytické výstupy:

- komplexná analýza populačného vývoja Slovenska a jeho zmien v prierezo- vom a kohortnom pohľade; analýza a zhodnotenie získaných výsledkov populačnej prognózy jednotlivých variant; časová a priestorová analýza zmien realizovanej plodnosti žien na Slovensku medzi sčíta-

niami 1980 – 2011; časová a priestorová analýza plodnosti žien na Slovensku v SODB 2021; analýza plodnosti mužov na Slovensku na základe výsledkov SODB 2021; diferenčná analýza plodnosti na Slovensku, analýza rozvedených osôb z výsledkov sčítaní obyvateľov, domov a bytov; analýza transformácie vybraných populačných štruktúr na Slovensku v časovom a priestorovom pohľade; medzinárodná, národná a regionálna analýza vplyvov pandémie COVID-19 na vybrané demografické procesy.

V rámci spolupráce s INFOSTATom je tiež potrebné spomenúť, že výsledkom činností a riešení vyššie uvedených úloh v roku 2022 boli viaceré analyticko-metodologické materiály. Išlo o tieto štúdie:

- Komplexná analýza populačného vývoja Slovenska a jeho zmien v prierezo- vom a kohortnom pohľade,
- Testovanie kvality poslednej národnej kmeňovej prognózy, identifikácia nedostatkov a príčin ich vzniku,
- Popis konštrukčných postupov, analýza a zhodnotenie získaných výsledkov populačnej prognózy jednotlivých variantov,
- Metodické prístupy analýzy procesu plodnosti prostredníctvom výsledkov sčítaní obyvateľov,
- Časová a priestorová analýza zmien realizovanej plodnosti žien na Slovensku medzi sčítaniami 1980 – 2011,
- Časová a priestorová analýza plodnosti žien na Slovensku v SODB 2021, komparácia s výsledkami 1980 – 2011,
- Analýza plodnosti mužov na Slovensku na základe výsledkov SODB 2021,

- Diferenčná analýza plodnosti na Slovensku,
- Metodické prístupy hodnotenia pandémie Covid-19 na vybrané demografické procesy na Slovensku,
- Komplexná analýza dopadov pandémie Covid-19 na charakter populačného vývoja Slovenska a jeho regiónov v rokoch 2020 a 2021,
- Vývoj a zmeny procesu rozvodovosti na Slovensku v časovom a priestorovom aspekte,

- Analyticko-metodické prístupy pri výskume populačných štruktúr,
- Metodická príručka konštrukcie vybraných tabuliek života,
- Analýza transformácie vybraných populačných štruktúr na Slovensku v časovom a priestorovom pohľade.

Spolupráca so Štatistickým úradom SR a činnosť Inštitútu informatiky a štatistiky v roku 2022 je podrobne zdokumentovaná vo výročnej správe inštitútu za rok 2022 a uverejnená na stránkach www.infostat.sk.

Informačné systémy a informačno-komunikačné technológie

12. Informačné systémy a informačno-komunikačné technológie

V rámci naplňovania strategických cieľov Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy (NKIVS) sa Štatistický úrad SR zameriava na zvyšovanie spokojnosti so službami, zvyšovanie podielu elektronickej komunikácie, zjednodušovanie služieb a zavádzanie opatrení pre zjednodušovanie a odbyrokratizovanie záťaže občanov a podnikateľov. Tak ako iné inštitúcie aj Štatistický úrad SR prechádza digitálnou a dátovou transformáciou a v plnom rozsahu využíva možnosti digitálnych technológií a zdieľania údajov. Prioritou sa takisto stáva realizácia projektov, zvyšovanie hodnoty nasadených systémov a optimalizovanie nákladov

na prevádzku IT systémov s potrebným posilňovaním ľudských zdrojov, minimalizovaním bezpečnostných incidentov a možných dosahov so zvyšovaním úrovne kybernetickej a informačnej bezpečnosti.

Štatistický úrad SR realizuje zber štatistických údajov elektronickou formou, ktorá postupne zvyšuje návratnosť a kvalitu údajov aj vďaka predvypĺňaniu údajov a kontrolám implementovaným v elektronických formulároch. Štatistický úrad SR zároveň poskytuje svoje elektronické služby dostupné na portáli ŠÚ SR aj prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy (ÚPVS) www.slovensko.sk. V záujme znižovania administratívnej záťaže spravodajských jednotiek (SJ) Štatistický úrad SR naďalej rozširuje množstvo využívaných administratívnych zdrojov, ktoré nahrádzajú údaje pôvodne získavané od SJ alebo dopĺňajú štatistické údaje zozbierané od SJ zavádzaním nových technológií. Tu sa v rámci dokončenia

národného projektu Jednotného informačného systému štatistických údajov pripravil koncept nahrávania predpripravených údajov cez Modul preberania údajov z ERP systémov, čo umožní SJ rýchlejšie a jednoduchšie odoslať údaje z ich finančných systémov a zároveň ušetrí čas na práce manuálne zadávanie týchto údajov. Momentálne sa v oblasti nových technológií realizujú dva projekty, ktoré by mohli po úspešnom otestovaní nahradiť klasické zbery od SJ, prípadne by sa špeciovali výstupy, ktoré by mali poskytnúť presnejšie dáta a odhady smerovania.

Štatistický úrad SR sa v rámci plnenia úloh ustanovených zákonom podieľa na aplikácii zákona o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu. V súlade s ustanoveniami uvedeného zákona, ktoré nadobudli účinnosť od 1. novembra 2018, Štatistický úrad SR je povinný priebežne viesť aktuálne identifikačné údaje o konečných užívateľoch výhod v Registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a súčasne ich poskytovať orgánom verejnej moci a povinným osobám pri vykonávaní základnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.

Zriadenie prístupu pre vyššie uvedené povinné osoby je možné na základe žiadosti, ktorá je prístupná po prihlásení prostredníctvom eID v mene povinnej osoby cez Ústredný portál verejnej správy www.slovensko.sk alebo portál Štatistického úradu SR <https://rpo.statistics.sk>. Novinkou, ktorú Štatistický úrad SR ponúka širokej verejnosti, je otvorený REST API rozhranie pre poskytovanie údajov z Registra právnických osôb, podnikateľov

a orgánov verejnej moci (RPO). Technické detaily k jednotlivým volaniam a prístup k REST API pre RPO sú dostupné na stránke <https://susrrpo.docs.apiary.io>.

Ako už bolo spomenuté vyššie, projekt Jednotný informačný systém štatistických údajov (JISŠÚ) sa v októbri 2022 ukončil a prešiel do produkcie s prípravou všetkých potrebných metodických úprav tak, aby nadväzoval na výstupy a odporúčania projektu Reformy zberu a spracovania štatistických údajov, ktorý má adresovať požiadavky Eurostatu na národnú metodiku. Výsledkom bude následné zjednotenie smerom k povinným osobám štatistického zisťovania, ktoré umožní zjednotenie procesu zberu a spracovania štatistických údajov naprieč všetkými povinnými osobami, ako aj ochranu a bezpečnosť zbieraných a spracúvaných údajov v Národnom štatistickom systéme.

V roku 2022 v zmysle ISO/IEC 27001:2013 – systém manažérstva informačnej bezpečnosti sa pokračovalo v ďalších aktivitách spojených so zvyšovaním bezpečnosti informačno-komunikačných technológií. Podarilo sa realizovať implementáciu bezpečnostnej platformy a tým zabezpečiť veľmi vysokú úroveň bezpečnosti počas prenosu, správy a uchovávania dôverných štatistických informácií. Automatizáciou všetkých činností sa vylúčili akékoľvek prevádzkové riziká týkajúce sa týchto činností. V rámci tejto automatizácie je možné overiť kvalitu a štruktúru údajov. Veľmi dôležitým prínosom je aj minimalizácia opakujúcich sa ľudských úloh a uvoľnenie tejto kapacity pre ďalšie dôležitejšie činnosti.

Medzinárodné vzťahy

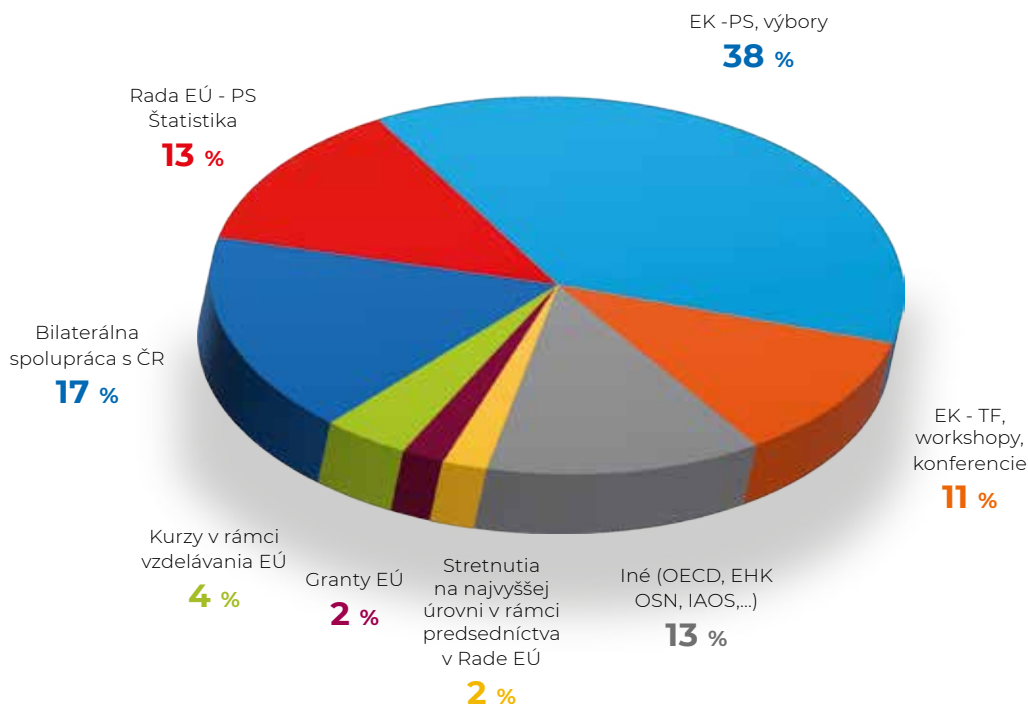
13. Medzinárodné vzťahy

Trend organizovať medzinárodné podujatia virtuálnou alebo hybridnou formou pokračoval aj v roku 2022, v priebehu roka sa však začali obnovovať aktivity aj v prezenčnej forme. Prvé dva mesiace v roku sa nerealizovali žiadne zahraničné pracovné cesty a celkovo sa v prvom polroku 2022 uskutočnilo len niekoľko podujatí v zahraničí, predovšetkým na najvyššej úrovni, resp. na úrovni generálnych riadi

iteľov. Až od septembra sa počty zahraničných pracovných ciest začali približovať k situácii z rokov pred pandémie.

Celkovo zamestnanci Štatistického úradu SR vycestovali na 95 ciest do zahraničia na rôzne typy podujatí organizovaných predovšetkým inštitúciami EÚ – Európskou komisiou a Radou EÚ. Účasť na týchto podujatiach vyplýva z členstva Slovenska v EÚ a touto formou sa úrad môže aktívne podieľať na dianí v EÚ, na určovaní jej priorít a na tvorbe európskej legislatívy.

Typy podujatí v zahraničí

V rámci **Európskeho štatistického systému** pôsobili zamestnanci úradu najmä v expertných pracovných skupinách, v tzv. task forces, zameraných na užšie témy a na riadiacej úrovni v riaditeľských skupinách a riadiacich výboroch. V rámci Výboru pre Európsky štatistický systém, ktorý je najvyšším strategickým a riadiacim orgánom EŠS, úrad pripomienkoval viaceré dôležité témy týkajúce sa napr. inovačnej agendy, postavenia štatistických úradov v novovznikajúcom digitálnom prostredí alebo modernizácie sociálnych štatistík v rámci pripravovaného nariadenia o európskej štatistike obyvateľov, domov a bytov (ESOP – European statistics on population).

Veľmi výrazne rezonovala téma **ruskej vojenskej agresie voči Ukrajine**. Vedenie úradu dôrazne podporilo viaceré aktivity Eurostatu týkajúce sa pomoci ukrajinským kolegom a vecne príslušné útvary úradu aktívne poskytovali potrebné údaje najmä z oblasti demografie, zahraničného obchodu a energetickej štatistiky, ktoré umožnili poskytovať včasnejšie a adresnejšie informácie o následkoch vojny na Ukrajine.

V **oblasti spolupráce s Európskym systémom centrálnych bánk (ESCB)** sa úrad zúčastnil na zasadnutí **Európskeho štatistického fóra (ESF)**, ktorého úlohou je koordinovať a riadiť spoluprácu medzi EŠS a ESCB. V spolupráci s Ministerstvom financií Slovenskej republiky participoval v rámci Podvýboru pre štatistiku Ekonomického a finančného výboru (EFC SCS) na príprave tzv. štatistického balíka, na základe ktorého prijali ministri financií členských štátov EÚ na zasadnutí Rady ECO-FIN 8. novembra 2022 závery o štatistike.

Predseda úradu sa v roku 2022 zúčastnil aj na dvoch stretnutiach na vysokej úrovni (High Level Meetings), ktoré organizuje úradujúce predsedníctvo v Rade EÚ spolu s Eurostatom. Témou bola príprava EŠS na budúcnosť v kontexte pripravovanej novely nariadenia EÚ 223/2009, ako aj výmena skúseností s novými prístupmi k spracovaniu údajov a úloha štatistických úradov v rámci budovania kapacít nových dátových profesií. Zástupcovia úradu sa zúčastnili aj na konferencii na vysokej úrovni (DGINS), venovanej manažmentu inovácií v EŠS.

Príslušní zamestnanci úradu sa pravidelne zúčastňovali na zasadnutiach pracovnej skupiny Rady pre štatistiku, kde sa podarilo dosiahnuť prijatie dôležitých **legislatívnych právnych aktov** z oblasti poľnohospodárskych štatistík (SAIO – Statistics on agricultural input and output), národných účtov (novela ESA 2010 – European System of Accounts) a dosiahnutie dohody v rámci nariadenia o európskych environmentálnych ekonomických účtoch (EEEE).

V oblasti **medzinárodnej spolupráce** pôsobí Štatistický úrad SR najmä ako člen štatistických divízií Organizácie spojených národov (OSN) a Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD). Vecne príslušní experti úradu sa zúčastňujú na zasadnutiach pracovných skupín a participujú aj na zasielaní údajov do databáz a vyplňaní monotematických dotazníkov na účely týchto organizácií.

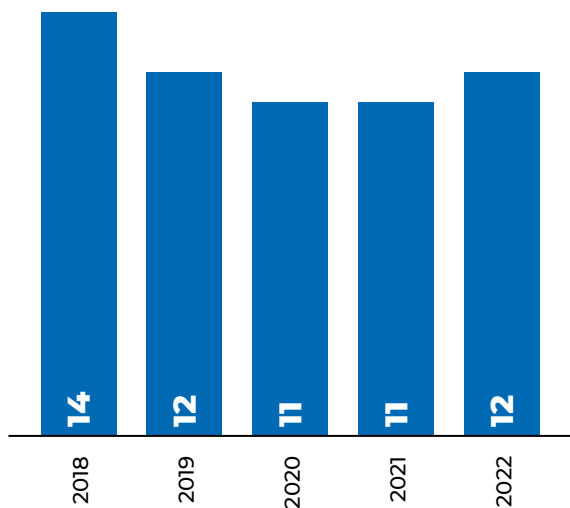
Štatistický úrad SR v roku 2022 nadviazal úzku spoluprácu so Stálou misiou SR pri OECD, (SM OECD) a následne aj s vybraným partnerom z OECD za účelom realizovania projektu zameraného na podporu udržateľného rastu ekono-

13. Medzinárodné vzťahy

miky a zlepšenia kvality života občanov. Aj keď sa uvedený projekt napokon nerealizoval v aktuálnom programovom kole, nadviazanie úzkej spolupráce so SM OECD, získanie kontaktov nielen v rámci OECD, ale aj na ministerstvách, ktoré sme oslovili za účelom výmeny skúseností a získanie bližších informácií o tomto type projektov, má pre možnú budúcu aktivitu v tejto oblasti vysokú pridanú hodnotu. Veľmi dobrá spolupráca s OECD prebieha aj v oblasti cieľov trvalo udržateľného rozvoja.

V rámci **grantových projektov** spolufinancovaných zo zdrojov EÚ začal úrad v roku 2022 implementovať 12 nových projektov. Ich cieľom je budovanie novej štatistickej infraštruktúry. Pokračovala aj implementácia európskych projektov z predchádzajúcich rokov, úrad celkovo v priebehu roka realizoval 32 takýchto projektov.

Počet nových projektov podľa rokov

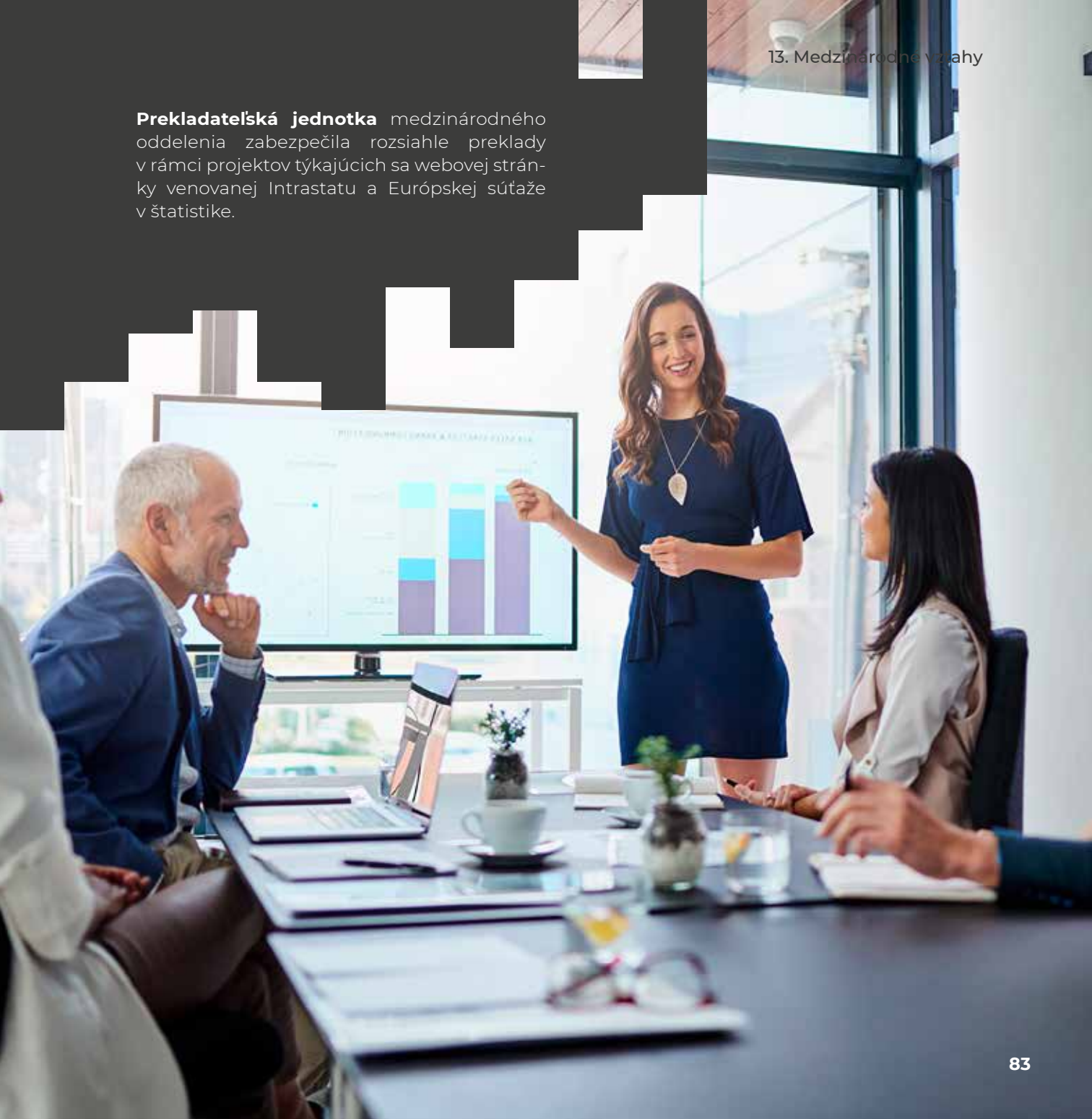

Jednou z najvýznamnejších udalostí na regionálnej úrovni bolo začatie **predsedenstva vo Vyšehradskej skupine** od 1. júla 2022. Aktivity v rámci slovenského predsedníctva vo V4 v oblasti štatistiky boli schválené na stretnutí predsedov štatistických úradov V4, ktoré sa uskutočnilo 29. novembra 2022 na pôde Štatistického úradu SR. Partnerstvo medzi štatistickými úradmi V4 sa počas slovenského predsedníctva zameriava najmä na zdieľanie informácií o používaných postupoch a metodikách, prípadne širšiu výmenu údajov a nastavenie efektívnej spolupráce aj po skončení slovenského predsedníctva v oblasti modernizácie štatistiky spotrebiteľských cien, nových výziev po ukončení Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 a využívania geopriestorových informácií pre zostavovanie oficiálnych štatistík.

Oddelenie európskych záležitostí a medzinárodnej spolupráce pôsobilo aj v roku 2022 ako ústredný kontaktný bod pre ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy, ako aj EÚ a medzinárodné inštitúcie a ostatné štatistické úrady, pokiaľ išlo o požiadavky týkajúce sa EÚ a medzinárodnej agendy.

V rámci **technickej asistencie** zorganizovalo medzinárodné oddelenie v spolupráci s odborom administratívnych zdrojov údajov virtuálne školenie pre kolegov zo Štatistického úradu Chorvátskej republiky, v rámci ktorého experti Štatistického úradu SR poskytli chorvátskym kolegom cenné rady pre zavedenie systému odhadovania nákladov na štatistické procesy a produkty.

Prekladateľská jednotka medzinárodného oddelenia zabezpečila rozsiahle preklady v rámci projektov týkajúcich sa webovej stránky venovanej Intrastatu a Európskej súťaže v štatistike.

System manažérstva kvality

14. Systém manažérstva kvality

Štatistický úrad SR má od roku 2006 implementovaný systém manažérstva kvality (SMK) v súlade s požiadavkami normy ISO 9001 a požiadavkami Európskeho štatistického systému. V tejto podobe integrovaný systém manažérstva kvality dáva dobrý predpoklad efek-

tívneho fungovania úradu a neustáleho zlepšovania. Je založený na procesnom prístupe, cykle „plánuj – urob – kontroluj – konaj“, prispieva k zvládaniu rizík a príležitostí spojených s cieľmi úradu a umožňuje preukázať zhodu manažérskych systémov so špecifikovanými požiadavkami. Zainteresované strany sa preto môžu spoľahnúť na dostatočné riadenie rizík. V roku 2022 certifikačná spoločnosť Bureau Veritas vykonala 1. kontrolný audit v rámci trojročného recertifikačného cyklu bez identi-

fikovania nezhody, návrhu a potreby prijatia nápravných a preventívnych opatrení. Štatistický úrad SR naďalej spĺňa požiadavky vyplývajúce z ISO normy 9001 a z vlastných požiadaviek definovaných vo vzťahu k SMK.

V rámci interných systémových a metodických auditov úrad realizoval 6 systémových a 1 metodický audit. Audity boli zamerané predovšetkým na overenie plnenia nápravných a preventívnych opatrení (NPO) z predchádzajúcich interných a externých auditov, plnenia námetov na zlepšenie, overenie zhody SMK s požiadavkami normy ISO a overenie zhody postupov používaných pri editáciách a validáciách údajov vo vybraných štatistických zisťovaniach. Z uskutočnených auditov nevyplynuli žiadne návrhy na prijatie NPO. Zistenia audítorov smerujúce k odstráneniu disproporcií boli riešené formou námetov na zlepšenia pre daný proces.

V rámci plnenia strategických cieľov sa úrad dostal do posledného roka plnenia prijatej stratégie na roky 2018 – 2022. Stratégia úradu bola realizovaná prostredníctvom akčných programov, ktoré boli zahrnuté aj do celkového napĺňania a hodnotenia kvality SMK. V uvedenom strategickom období úrad plnil 50 akčných programov, ktoré boli definované v štyroch základných oblastiach, a to:

- akčné programy podporujúce Rozvoj inštitúcie,
- akčné programy podporujúce Orientáciu na zákazníka,
- akčné programy podporujúce Interné procesy,
- akčné programy podporujúce Hodnotu inštitúcie

V závere tohto strategického obdobia je možné skonštatovať, že stanovené ciele a akčné programy boli naplnené a úrad si stanovuje nové priority, výzvy a úlohy pre ďalšie strategické obdobie.

Neoddeliteľnou súčasťou SMK je aj dôsledné monitorovanie a meranie efektívnosti jednotlivých procesov úradu. V rámci tejto činnosti bolo vyhodnotených 142 kľúčových indikátorov výkonnosti procesu (KPI – Key Performance Indicators), kde bola sledovaná predovšetkým efektívnosť fungovania nastavených procesov a plnenie zadefinovaných indikátorov kvality.

Rok 2022 sa vo veľkej miere niesol aj v duchu pokračujúcich príprav na 3. kolo peer review Európskeho štatistického systému v Slovenskej republike. Cieľom je preskúmať súlad Európskeho štatistického systému s Kódexom postupov pre európsku štatistiku a jeho implementáciu v podmienkach Štatistického úradu SR.

Cieľom a prioritou v oblasti SMK bude aj naďalej udržiavať a rozvíjať nastavený systém a pravidelnými internými a externými auditmi potvrdzovať správnosť nastavených procesov a smerovania Štatistického úradu SR. Vybudovaný integrovaný manažérsky systém nás oprávňuje považovať sa za zodpovednú inštitúciu poskytujúcu najvyššiu pridanú hodnotu pre svojich zákazníkov.

Finančné výsledky

15. Finančné výsledky

Pre kapitolu Štatistický úrad SR boli zákonom č. 534/2021 Z. z. o štátnom rozpočte schválené výdavky vo výške 35 192 554 eur (z toho 2 770 652 eur na Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 (ďalej len „SODB“) a 3 349 500 eur na spojené voľby do orgánov samosprávnych krajov a do orgánov samosprávy obcí (ďalej len „voľby do OSK a OSO“)). V priebehu roka 2022 bol rozpočet úradu upravený 50 rozpočtovými opatreniami Ministerstva financií SR na 43 768 052,25 eur. Úpravy sa týkali najmä prekročenia limitu kapitálových výdavkov o prostriedky z predchádzajúceho roka v sume 446 580 eur, o prostriedky určené na nájomné za budovu sídla ústredia úradu 600 000 eur, na desktopové licencie Microsoft v zmysle uznesenia vlády SR č. 286/2019 278 423 eur, na dodatočné strojové spracovanie dát z SODB 713 976 eur, na zabezpečenie referenda vyhláseného v zmysle uznesenia vlády SR č. 701/2022 na 21. januára 2023 769 161 eur, na zvýšené ceny energií 347 000 eur a o prostriedky určené na vyplatenie od meny na úrovni 500 eur pre zamestnanca navýšením osobných výdavkov celkovo o 518 613 eur. Ďalšie úpravy sa týkali viazania limitu bežných výdavkov v zmysle Centrálnej dohody na poskytnutie licencií a produktov Oracle 809 649,32 eur a viazania kapitálových výdavkov 306 531 eur a prostriedkov Európskej únie a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu 136 637,31 eur s možnosťou ich použitia v nasledujúcom rozpočtovom roku. Ďalšími rozpočtovými opatreniami bol navýšený limit výdavkov o prostriedky Európskej únie a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu v celkovej

výške 5 741 278,60 eur určených na projekty, ktoré úrad riešil v rámci troch operačných programov: OP Efektívna verejná správa – Prioritná os 1, OP Kvalita životného prostredia – Prioritná os 4 a OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020 – Prioritná os 7 – Informačná spoločnosť.

Na rok 2022 bol Štatistickému úradu SR schválený záväzný ukazovateľ – limit príjmov vo výške 90 000 eur. Príjmy v skutočnosti dosiahli plnenie 458 255 eur.

Upravený rozpočet výdavkov 43 768 052,25 eur bol čerpaný vo výške 43 758 900 eur, na 100 % (z toho prostriedky Európskej únie 4 394 338 eur a prostriedky na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu (ďalej len „ŠR“) 1 346 941 eur, ktoré spolu činia 5 741 279 eur).

Upravený rozpočet na mzdy, platy 14 369 720 eur (bez prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie k nim zo ŠR v celkovej sume 103 546 eur) bol čerpaný vo výške 14 369 122 eur, z toho z prostriedkov na SODB 552 810 eur, na voľby do OSK a OSO 999 942 eur a 278 000 eur na referendum.

Na platby poisťného a príspevku do poisťovní, ktoré hradí zamestnávateľ, bolo použitých 5 747 773 eur (bez prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie zo ŠR v celkovej sume 41 499 eur), z toho z prostriedkov na SODB 203 567 eur, na voľby do OSK a OSO 404 380 eur a 98 354 eur na referendum.

Na tovary a služby bolo celkom použitých 13 818 247 eur (bez prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie zo ŠR v celko-

vej sume 687 322 eur), z toho z prostriedkov na SODB 485 646 eur, na voľby do OSK a OSO 672 156 eur, 128 805 eur na referendum a 7 924 666 eur z prostriedkov určených na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu (z toho 673 160 eur bolo čerpaných na SODB, na voľby 790 000 eur a na referendum 163 982 eur).

Na bežnú činnosť ŠÚ SR bolo použitých 4 606 974 eur, a to najmä na štatistické zisťovania, výdavky súvisiace so zberom štatistických informácií, pridel do sociálneho fondu a stravovanie zamestnancov. Podstatnú časť predstavujú tiež výdavky na nájomné budovy nového sídla ústredia ŠÚ SR, energie, ochranu objektov, prevádzku motorových vozidiel a údržbu prevádzkových strojov, zariadení a budov.

Bežné transfery boli čerpané vo výške 1 279 646 eur (bez prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie zo ŠR v sume 50 eur), z toho 812 684 eur pre príspevkovú organizáciu INFOSSTAT. Ostatné transfery boli použité na odchodné, odstupné, nemocenské dávky a príspevky a príplatky.

Kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 2 802 834 eur (bez prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie zo ŠR v celkovej sume 4 908 862 eur), z toho 2 607 197 eur na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu (z toho 1 484 655 eur bolo čerpaných na SODB, 219 688 eur na voľby a 100 000 eur na referendum). Prostriedky určené na voľby do OSK a OSO v sume 46 240 eur boli použité na nákup reprografickej techniky a prostriedky určené na podporné činnosti vo výške 149 397 eur boli použité na rekon-

štrukciu a modernizáciu budov v správe úradu.

Osobitné druhy výdavkov

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Prostriedky v objeme 1 326 109 eur (bez prostriedkov určených na informačné technológie – SODB-IT v celkovej sume 2 157 815 eur) boli použité na mzdy a príslúchajúce odvody do poisťovní zamestnancov prijatých na plnenie úloh súvisiacich s SODB, na disemináciu výsledkov SODB, na úhradu odmien zamestnancov mimopracovného pomeru a režijné výdavky.

Voľby do orgánov samosprávnych krajov a do orgánov samosprávy obcí a referendum

Na spojené voľby do OSK a OSO bolo použitých celkom 2 130 682 eur a na referendum 505 158 eur (bez prostriedkov určených na informačné technológie, a to na voľby do OSK a OSO 1 009 688 eur a na referendum 263 982 eur). Výdavky na voľby do OSK a OSO boli čerpané najmä na príplatky za nadčasy, odmeny a súvisiace odvody do poisťovní zamestnancov podieľajúcich sa na spracovaní výsledkov voľieb, ďalej na tovary a služby, a to na materiálno-technické zabezpečenie odborných sumarizačných útvarov, odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru a režijné výdavky. Výdavky na referendum boli čerpané na odmeny a súvisiace odvody do poisťovní zamestnancov podieľajúcich sa na príprave referenda a na jeho materiálno-technické zabezpečenie.

Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu – Štatistický úrad SR

Na informačné technológie financované zo ŠR bolo použitých 10 531 863 eur, v tom na tovary a služby 7 924 666 eur a kapitálové výdavky 2 607 197 eur. Výdavky boli čerpané na zaistenie udržateľnosti výsledkov vyplývajúcich z projektov Elektronické služby a Register a identifikátor právnických osôb a podnikateľov, na zabezpečenie spracovania výsledkov SODB, na zabezpečenie spracovania výsledkov volieb do OSK a OSO, na prípravné práce týkajúce sa spracovania výsledkov hlasovania v referende, ako aj na zabezpečenie informačných technológií pre systémy vnútornej správy, podpornú infraštruktúru a špecializované systémy.

Projekty financované z prostriedkov Európskej únie a prostriedkov ŠR určených na spolufinancovanie spoločných programov SR a EÚ

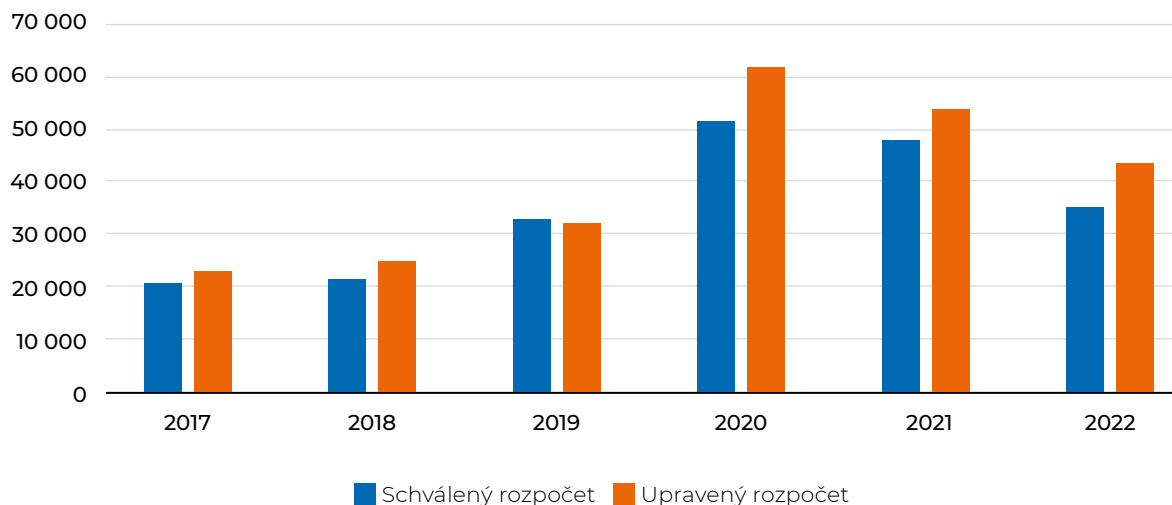
Prostriedky EÚ na spoločné programy SR a EÚ vo výške 4 394 338 eur spolu s prostriedkami štátneho rozpočtu určené na spolufinancovanie spoločných programov SR a EÚ v objeme 1 346 941 eur (spolu 5 741 279 eur) Štatistický úrad SR čerpal na projekty, ktoré riešil v rámci troch operačných programov: OP Efektívna verejná správa – Prioritná os 1 (projekt Kvalitnejšie verejné politiky prostredníctvom lepšieho poznania občianskej spoločnosti v celkovej sume

35 461 eur), OP Kvalita životného prostredia – Prioritná os 4 (projekt Zníženie energetickej náročnosti administratívnych budov v správe Štatistického úradu SR v celkovej sume 758 663 eur) a OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020 – Prioritná os 7 – Informačná spoločnosť v celkovej sume 4 947 155 eur (projekty: Jednotný informačný systém štatistických údajov v sume 3 823 525 eur; Riešenie konsoolidácie registrov orgánov verejnej moci, organizácií, fariem a zahraničného obchodu v sume 499 024 eur; Migrácia informačných systémov Vnútna správa, Integrovaný štatistický informačný systém Štatistického úradu SR do vládneho cloudu v sume 304 824 eur a Migrácia informačných systémov Integrovaný volebný informačný systém, Register a identifikátor právnických osôb a podnikateľov Štatistického úradu SR do vládneho cloudu v sume 319 782 eur).

Samostatné účty

V roku 2022 Štatistický úrad SR získal bežné zahraničné granty na samostatný účet grantových programov EÚ v objeme 1 494 558 eur v zmysle § 22 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách, ktoré boli poskytnuté Európskou komisiou s cieľom zaviesť nové štatistické zisťovania. Prostriedky boli čerpané vo výške 1 352 398 eur (z toho 106 993 eur z prostriedkov z predchádzajúcich rokov) a použité najmä na refundáciu mzdových nákladov zamestnancov podieľajúcich sa na prácach EÚ projektov, ich materiálne a technické zabezpečenie a na úhradu odmien zamestnancov mimopracovného pomeru.

Porovnanie schváleného a upraveného rozpočtu

Hodnotenie výsledkov hospodárenia a majetkovej pozície ŠÚ SR

ŠÚ SR eviduje k 31. 12. 2022 majetok v celkovej hodnote 33180637 €. Z toho dlhodobý nehmotný majetok v hodnote 24826583 €, dlhodobý hmotný majetok v hodnote 5606411 €, obežný majetok v hodnote 2292014 € a náklady budúcich období v hodnote 455629 €.

ŠÚ SR eviduje v roku 2022 krátkodobé pohľadávky na účte Pohľadávky z nedaňových rozpočtových príjmov v hodnote 330115 €. Pohľadávky vznikli najmä z titulu nárokových 5 pokút za nesplnenie spravodajskej činnosti Intrastat – vo výške 328680 €, všetky tieto pohľadávky sú exekučne vymáhané a je k nim vytvorená opravná položka v 100%-nej výške. Závazky v celkovej výške 7338662 €, ktoré ŠÚ SR vykazuje, pozostávajú:

1. Zo záväzkov so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka vrátane vo výške 7285566 €:

- neuhradené faktúry (321):
4278987 €
- nevyfakturované dodávky (326):
1059090 €
- zamestnanci (331):
1056082 €
- zúčtovanie s org. SZ a ZP (336):
703087 €
- ostatné priame dane (342):
182364 €

- ostatné záväzky (325):
4853 €
- iné záväzky (379):
1103 €

Podstatnú časť záväzkov so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka vrátane tvoria:

a) Neuhradené faktúry v r. 2022 (321) v celkovej výške 4278987 €, z toho podstatnú časť tvoria:

- ICZ Slovakia, a. s. v celkovej hodnote
- 2236059 € za etapu projektu Jednotný informačný systém štatistických údajov a podporu IT systému
- Office Center Services, s. r. o. v celkovej hodnote 604156 € za nájomné budovy
- Alistiq, s. r. o. v celkovej hodnote 286760 € za jednotlivé etapy projektu Socioekonomické aspekty BigData v štatistike
- Radvise Group, s. r. o. v celkovej hodnote 286080 € za jednotlivé etapy projektu Dynamický cenový model
- Aliter Technologies, a. s. v celkovej hodnote 162370 € za služby HW a SW podpory zariadení v dátových centrách
- ArcGEO Information Systems, spol. s r. o. v celkovej hodnote 153270 € za IT služby
- MIPE Invest, s. r. o. v celkovej hodnote 134395 € za stavebné práce na administratívno-prevádzkovej budove ŠÚ SR v Trenčíne
- EBC group, s. r. o. v celkovej hodnote 101277 € za rekonštrukčné práce na budove ŠÚ SR v Banskej Bystrici

b) Nevyfakturované dodávky (326) v celkovej čiastke 1059 090 €, z toho podstatnú časť tvoria:

- Aliter Technologies, a. s. v celkovej hodnote 274 582 € za služby IT podpory a služby Helpdesku
- ICZ Slovakia, a. s. v celkovej hodnote 178 410 € za úpravu diela Informačného systému Jednotný informačný systém štatistických údajov a podporu IT systému
- MICROCOMP – Computersystém s.r.o. v celkovej hodnote 175 410 € za servisné IT služby
- EBC group, s. r. o. v celkovej hodnote 166 612 € za rekonštrukčné práce na budove ŠÚ SR v Banskej Bystrici

Ostatné záväzky súvisia s nevyplatenými mzdami zamestnancom a odvodmi do poisťovní za december 2022.

2. Dlhodobé záväzky v celkovej výške 53 096 € tvoria záväzky zo SF (472).

Náklady ŠÚ SR v roku 2022 dosiahli výšku 41 411 899 €. Podstatnú nákladovú položku tvoria osobné náklady v celkovej výške 22 741 166 €, v ktorých sú zahrnuté mzdy, dohody o mimopracovnej činnosti, všetky druhy poistenia zamestnancov a zákonné sociálne náklady.

Druhou najvyššou nákladovou položkou sú služby vo výške 11 447 662 €, ktorá zahŕňa predovšetkým náklady na prevádzku, údržbu a opravy budov, prevádzku a zabezpečenie podpory informačných systémov ŠÚ SR, náklady na zabezpečenie vybraných štatistic-

kých zisťovaní, cestovné a náklady na ostatné služby.

Ďalšou podstatnou nákladovou položkou sú odpisy, rezervy a opravné položky v celkovej výške 5 181 525 €. Z toho odpisy sú vo výške 4 849 845 €. Postupné odpisovanie nehmotného a hmotného majetku je v zmysle platnej účtovnej legislatívy. Rezervu vo výške 3 000 € ŠÚ SR dotvoril na súdny spor za neuhradené nájomné Realu Consult Slovakia, spol. s r. o.

Materiálové náklady a náklady na energie dosiahli výšku 1 377 385 €.

ŠÚ SR za rok 2022 dosiahol výnosy vo výške 42 433 818 €. Najvýznamnejšou položkou okrem výnosov z transferov zo ŠR vo výške 41 513 203 € sú ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti, a to ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania vo výške 395 080 €, tržby z predaja dlhodobého majetku vo výške 293 156 € a ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti vo výške 178 321 €.

ŠÚ SR v roku 2022 dosiahol kladný hospodársky výsledok vo výške 1 021 919 €.

Príspevková organizácia INFOSTAT

V roku 2022 INFOSTAT prijal od ŠÚ SR bežné transfery vo výške 812 684 €. Finančné prostriedky boli použité na riešenie úloh pre potreby úradu, ktoré boli špecifikované v kontraktach a ich dodatkoch uzatvorenými medzi ŠÚ SR a INFOSTATOM na rok 2022.

Infostat eviduje pohľadávky k 31. 12. 2022
v celkovej výške 21 587 €, z toho:

- poskytnuté preddavky (314):
9 961 €
- pohľadávky voči zamestnancom (335):
4 428 €

Závazky organizácie dosiahli výšku 127 065 €, ktoré pozostávajú:

- 96

- záväzky voči zamestnancom (331):
53 580 €
- dodávatelia (321):
5 832 €
- ostatné priame dane (342):
11 464 €
- daň z pridanej hodnoty (343):
6 720 €
- záväzky s orgánmi soc. a zdrav. poist. (336):
26 923 €
- ostatné záväzky (325):
350 €

- ostatné výnosy
7 497 eur
- zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prev. činnosti 1 933 eur

INFOSTAT v roku 2022 dosiahol kladný hospodársky výsledok vo výške 15 361 eur. Počas roka hospodáril s vyrovnaným rozpočtom.

Konsolidovaná účtovná jednotka za rok 2022 dosiahla po konečných úpravách kladný hospodársky výsledok vo výške 1 037 279 eur.

2) Dlhodobé záväzky v celkovej výške 2 276 € tvoria záväzky zo SF.

Náklady na hlavnú činnosť príspevkovej organizácie Infostat k 31. 12. 2022 dosiahli 1 084 246 €.

Podstatnú nákladovú položku tvoria osobné náklady vo výške 871 702 €, v ktorých sú zahrnuté vyplatené mzdy, odmeny, dohody o vykonaní práce, všetky druhy zákonného poistenia zamestnancov a ostatné zákonné sociálne náklady.

Druhou podstatnou nákladovou položkou boli služby vo výške 121 796 €. Odpisy boli vo výške 45 622 €. Spotreba materiálu a energie dosiahla výšku 39 830 €.

Infostat vykazuje za rok 2022 výnosy v celkovej výške 1 099 607 €, z toho:

- tržby za vlastné výkony a tovar
297 413 €
- výnosy z bežných transferov zo št. rozpočtu
792 764 eur

16

Priority na rok 2023

16. Priority na rok 2023

V roku 2023 stoja pred Štatistickým úradom SR nemalé výzvy a úlohy vo všetkých oblastiach jeho činnosti.

Jednou z prioritných úloh a cieľov je kvalitná príprava na Peer review a obhájenie všetkých zásad a požiadaviek Eurostatu kladených na Národný štatistický systém (NŠS). Prijatím Kódexu postupov pre európsku štatistiku sa úrad zaviazal dodržiavať všetky stanovené zásady a ukazovatele, ako aj pravidelne podstúpiť preskúmanie vykonávania kódexu postupov.

Rok 2023 bude aj rokom tvorby novej stratégie úradu, definovania nových výziev a cieľov na ďalšie 5-ročné obdobie. Cieľom Štatistického úradu SR bude aj naďalej poskytovať kvalitné a objektívne štatistické produkty a služby, rozvíjať svoju úlohu koordinátora NŠS s cieľom zachovať si konkurenčnú výhodu v prostredí štatistických informácií a zároveň naďalej udržiavať krok s európskym štandardom.

Priority za jednotlivé odborné činnosti:

Oblasť metodiky, registrov a koordinácie NŠS

V roku 2023 budú pokračovať aktivity zamerané na zefektívňovanie štatistickej produkcie využívaním **nových zdrojov údajov**. Zároveň

sa v súvislosti s koordináciou NŠS zintenzívnia aktivity v oblasti vzdelávania členov NŠS zamerané na vybrané oblasti štatistickej metodológie.

V oblasti **registrov** bude jednoznačnou prioritou príprava stratégie implementácie novej klasifikácie NACE do štatistických registrov. Mimoriadna pozornosť bude venovaná správdzkovaniu technologického riešenia integrácie údajov o konečných užívateľoch výhod do európskej siete v súlade s príslušnými ustanoveniami európskej Anti-Money Laundering smernice.

V oblasti NŠS sú ciele a priority úzko spojené s budovaním a implementáciou **Jednotného informačného systému štátnej štatistiky** a jeho sprístupnenia všetkým členom NŠS. Maximálne úsilie v roku 2023 bude zamerané na úspešný priebeh a ukončenie fázy pilotného testovania tohto informačného systému.

Oblasť makroekonomickej štatistiky

V oblasti národných účtov sa budeme zameriavať hlavne na kvalitnú a dôslednú prípravu podkladov pre:

- inšpekciu EK v súvislosti s vlastnými zdrojmi pochádzajúcimi z DPH,
- verifikačný cyklus HND 2020 – 2024 na základe aktualizovanej GNI Inventory – SK,
- návštevu Eurostatu k údajom poskytovaným Komisií pre Procedúru nadmerného dlhu – EDP,
- zabezpečenie súčinnosti pri plnení úloh vyplývajúcich z prípravy aktualizácie základ-

ných metodických dokumentov, a to konkrétne Systém národných účtov 2008 (SNA 2008) a European System Accounts 2010 (ESA 2010).

V oblasti **štatistiky zahraničného obchodu** sa zameriame na:

- zabezpečenie rutínnej výmeny mikroúdajov o intra-EÚ vývoze a výmene colných údajov,
- analýzu vymieňaných mikroúdajov prijatých z iných členských štátov s cieľom identifikovať nové metódy imputácií a dopočtov v štatistike obchodu s tovarom v rámci EÚ, ktoré by využívali tieto údaje,
- zostavovanie štatistiky zahraničného obchodu so službami v členení podľa podnikových charakteristík (STEC – Services Trade by Enterprise Characteristics).

Oblasť podnikových štatistík

Hlavnou prioritou v oblasti **podnikových štatistík** zostáva zabezpečenie implementácie požiadaviek vyplývajúcich pre jednotlivé štatistické domény z vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2020/1197, ktorým sa stanovujú technické špecifikácie a podrobnosti o európskych podnikových štatistikách. Budú pokračovať práce na rozširovaní štatistických informácií pre používateľov v rámci databázy DATAcube.

V roku 2023 sa budú realizovať aj práce na príprave a zabezpečení štatistických zisťovaní realizovaných v dlhšej ako ročnej periodicite, napr. Zisťovanie o inováciách a Integrované zisťovanie fariem 2023, ktorého zber sa začne na jeseň 2023. Intenzívne sa bude pripravovať tvorba náročných technických formátov pre-

nosu finálnych dát za oblasť štrukturálnej podnikovej štatistiky v júni 2023.

V štatistike **energetiky** budú práce zamerané na implementáciu požiadaviek vyplývajúcich z Nariadenia Komisie (EÚ) o energetickej štatistike, pokiaľ ide o požiadavky na nové výstupy za oblasť fotovoltiky, kombinovanej výroby elektriny a tepla, ako aj poskytovanie výstupov v nových štruktúrach a skrátených termínoch.

V oblasti **cenovej štatistiky** sa začne s prípravou prechodu zisťovania spotrebiteľských cien na novú klasifikáciu COICOP. V štatistikách za oblasť cien v poľnohospodárstve sa zameriame na prípravu nových váhových schém pre výpočet cenových indexov.

Oblasť sociálnych štatistík a demografie

V rámci štatistiky **obyvateľstva** ako celku je hlavnou prioritou príprava na implementáciu pripravovaného Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskej štatistike obyvateľov, domov a bytov, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 862/2007.

V **demografickej** štatistike je hlavným cieľom postupná elektronizácia hlásení radu OBYV, v roku 2023 za narodených (OBYV2-12) a zomretých (OBYV3-12).

V rámci **SODB 2021** sa v roku 2023 budú plniť najmä medzinárodné záväzky, a to poskytnutie údajov podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 763/2008 o sčítaní obyvateľov, domov a bytov formou dátových hyperkociek Eurostatu prostredníctvom aplikácie Census Hub.

V štatistike **miezd, nákladov práce a voľných pracovných miest** sa budeme podieľať na príprave nových právnych predpisov EÚ súvisiacich s podnikovou štatistikou o trhu práce LMB od roku 2025.

V štatistike **vzdelávania** budú spracované a zverejnené výstupné údaje výberového zisťovania o vzdelávaní dospelých AES 2022 a bude vypracovaná súvisiaca správa o kvalite v zmysle požiadaviek EÚ.

V rámci zisťovania **EU SILC** je jednou z priorít doplnenie chýbajúcich údajov z ad hoc modulov do verejnej databázy dát DATAcube. Ďalšou z priorít je vydanie novej publikácie „Kvalita života obyvateľov SR“ z výsledkov zo zisťovania EU SILC 2022.

Volebná štatistika

Štatistický úrad SR čaká aj v roku 2023 hneď niekoľko volieb. Začiatkom roka sa koná **referendum** týkajúce zmeny Ústavy Slovenskej republiky, následne doplňujúce komunálne voľby vyhlásené na 25. 3. 2023 a predovšetkým predčasné **voľby do Národnej rady Slovenskej republiky**. V rámci prípravy na tieto voľby sa budeme snažiť zužitkovať skúsenosti nadobudnuté v spojených voľbách a optimalizovať jednotlivé procesy tak, aby bola práca s integrovaným volebným informačným systémom (IVIS) pre členov odborných sumarizačných útvarov a členov a zapisovateľov volebných komisií ešte efektívnejšia.

Štatistický úrad SR bude okrem toho v rámci prípravy parlamentných volieb reagovať aj na

legislatívne zmeny týkajúce sa voľby poštou zo zahraničia, ktoré majú vplyv aj na spôsob, akým sa elektronicky sumarizujú údaje v systéme IVIS.

Oblasť diseminácie a komunikácie štatistických informácií

V uvedenej oblasti sa bude úrad orientovať na nasledujúce aktivity:

zvyšovanie povedomia o oficiálnej štatistike, zvyšovanie vedomostného potenciálu v oblasti štatistiky a **zvyšovanie štatistickej gramotnosti mladej generácie**,

pri zverejňovaní štatistických údajov prostredníctvom portálu sa úrad sústreďí na ďalší rozvoj a **modernizáciu verejnej databázy DATAcube** a **internetového portálu úradu**,

publikovanie nových datasetov na **zvýšenie dostupnosti otvorených údajov** v strojovo spracovateľnej forme a sprístupnenie údajov prostredníctvom API Otvorené údaje Štatistického úradu SR,

realizovanie komunikačných aktivít pri príležitosti osláv **Európskeho dňa štatistiky**,

zabezpečovanie rôznych **komunikačných aktivít s vybranými skupinami používateľov štatistiky** v snahe lepšie spoznať ich potreby a požiadavky, ako aj ich zvyšujúce sa nároky na kvalitu a komplexnosť produktov a služieb,

spracovanie a poskytovanie štatistických výstupov pre **národné a medzinárodné inštitúcie**,

zisťovanie dôveryhodnosti úradu v rámci **prieskumu dôveryhodnosti**, ktorý úrad realizuje v dvojročnej periodicite,

využívanie nástrojov pre interaktívnu vizualizáciu údajov a tvorbu videí pri zverejňovaní výstupov na portáli úradu a na sociálnych sieťach,

prostredníctvom **efektívnej komunikácie** a účinných komunikačných kanálov **dlhodoboprispievať k šíreniu štatistických informácií**.

Informačné technológie a komunikácia

Prioritou a stratégiou rozvoja informačných technológií pre rok 2023 v rámci Štatistického úradu SR je zameranie sa na investovanie do rozvoja a skvalitnenia elektronických služieb pre občanov a podnikateľov, zvýšenie dostupnosti údajov verejnej správy prostredníctvom otvorených dát, kde sa pripravuje projekt na prepracovanie verejne dostupnej bázy dát. Zároveň prebieha analýza možnosti rozširovania využitia vládneho cloudu a zmodernizovania komunikačnej platformy úradu. Štatistický úrad SR bude naďalej pokračovať v zosúladiení zabezpečenia ochrany osobných údajov s nariadením EÚ (GDPR) v spolupráci s Eurostatom. Jednou z významných priorít Štatistického úradu SR bude aj úspešné dotiahnutie projektov z výzvy Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (OPII) pre Manažment údajov inštitúcií verejnej správy a Modernizácia informačných systémov Štatistického úradu SR – DATAcube., OpenData, Register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej

moci (RPO), Integrovaný štatistický informačný systém (IŠIS), Vybudovanie štatistického Registra budov, domov a bytov, Evidencia požiadaviek.

Oblasť ľudských zdrojov

Významnou a náročnou úlohou bude implementácia Centrálneho ekonomického systému (CES), ktorým sa centralizuje elektronický výkon ekonomických a podporných činností subjektov štátnej správy. Štatistický úrad SR bol zaradený do druhej etapy implementácie CES a prechod do produktívneho stavu sa bude realizovať priebežne v ďalšom implementačnom období. Počas nasledujúceho obdobia budú podporné útvary Štatistického úradu SR (osobný úrad, ekonomický odbor, prevádzkový odbor) a sekcia informačných systémov intenzívne spolupracovať s implementačným tímom Ministerstva financií SR a zabezpečovať činnosti migrácie do CES na SAP platforme. CES by mal nahradiť doteraz využívané informačné systémy na správu personálnej a ekonomickej agendy na Štatistickom úrade SR.

V oblasti vzdelávania bude popri realizácii vzdelávacích aktivít v rámci jednotlivých druhov kompetenčného vzdelávania prioritou súbor školení súvisiacich so zabezpečením volieb do Národnej rady SR a rozvoj digitálnych zručností. Prostredníctvom individuálnych foriem vzdelávania budeme naďalej rozvíjať odborný a osobnostný potenciál u vybraných expertov.

Medzinárodné vzťahy

V oblasti európskych záležitostí a medzinárodnej spolupráce bude prioritou úspešná realizácia plánovaných aktivít v rámci výkonu predsedníctva vo V4. Ide o tri workshopy zamerané na modernizáciu spotrebiteľských cenových a sociálnych štatistík a na využívanie geopriestorových informácií a prípravu spoločnej publikácie venovanej národným ukazovateľom krajín V4 týkajúcich sa inflácie.

Medzi priority patrí aj aktívna účasť na zasadnutiach pracovných skupín, riaditeľských skupín a riadiacich výborov v rámci Európskeho štatistického systému (EŠS), na zasadnutiach a podujatiach v oblasti štatistiky organizovaných v rámci Organizácie spojených národov (OSN) a Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) a podpora aktívnej účasti na medzinárodných konferenciách a workshopoch.

Predseda Štatistického úradu SR bude naďalej aktívne zastupovať úrad na zasadnutiach Výboru pre EŠS, stretnutiach najvyšších predstaviteľov štatistických úradov v EŠS, ako aj na štatistických konferenciách a podujatiach medzinárodných organizácií (OSN, OECD) a na ostatných medzinárodných fórach (ISI, IAOS).

Kontakty

17. Kontakty

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Lamačská cesta 3/C, P.O.BOX 17

840 05 Bratislava 45

Telefón: +421-2-50236 222

E-mail: info@statistics.sk

Web: <http://www.statistics.sk>

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Bratislave

Lamačská cesta 3/C, P.O.BOX 17

840 05 Bratislava 45

Telefón: +421-2- 50236 222

E-mail: ks.ba@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Žiline

Framborská 23

011 21 Žilina

Telefón: +421-41-5113 201

E-mail: administratorza@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Trnave

Osvaldova 2

917 23 Trnava

Telefón: +421-33-5566 111

E-mail: trnava@statistics.sk

Štatistický úrad SR – sekcia zberu a spracovania dát v priemysle a terénnych zisťovaní v Banskej Bystrici

Trieda SNP 75

974 89 Banská Bystrica

Telefón: +421-48-4323 111

E-mail: info_bb@statistics.sk

INFOSTAT – Inštitút informatiky a štatistiky

Leškova 16

817 95 Bratislava 15

Telefón: +421-2-59379 301

E-mail: infostat@infostat.sk

Web: <http://www.infostat.sk>

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Trenčíne

Kniežata Pribinu 28

911 54 Trenčín

Telefón: +421-32-7460 111

E-mail: pracovisko.tn@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Prešove

Plzenská 2

080 16 Prešov

Telefón: +421-51-7735 223

E-mail: admin.po@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Nitre

Rázusova 9, P.O.BOX 9B

949 55 Nitra

Telefón: +421-37-7752 201

E-mail: nitra@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Košiciach

Werferova 3

040 11 Košice

Telefón: +421-55-6410 200

E-mail: kosice@statistics.sk

Informačný servis ŠÚ SR**Telefón:** +421-2-50236 335

+421-2-50236 339

E-mail: info@statistics.sk**Stránkové hodiny:****Po – Ut** 8.30 – 12.00 13.00 – 14.30**Str** 8.30 – 12.00 13.00 – 16.00**Štv** 8.30 – 12.00 13.00 – 14.30**Pi** 8.30 – 13.00

Knižnica**Telefón:** +421-2-50236 768**E-mail:** kniznica@statistics.sk**Stránkové hodiny:****Po – Ut** 8.00 – 12.00**Str** 8.00 – 12.00 13.00 – 15.00**Štv – Pi** 8.00 – 12.00

Podateľňa**Telefón:** +421-2-50236 475**Stránkové hodiny:****Po, Ut, Štv, Pi** 8.30 – 10.00 14.00 – 15.00**Str** 8.30 – 10.00 14.00 – 16.00

Recepcia**Telefón:** +421-2-50236 222

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

Výročná správa

Štatistického úradu SR za rok 2022